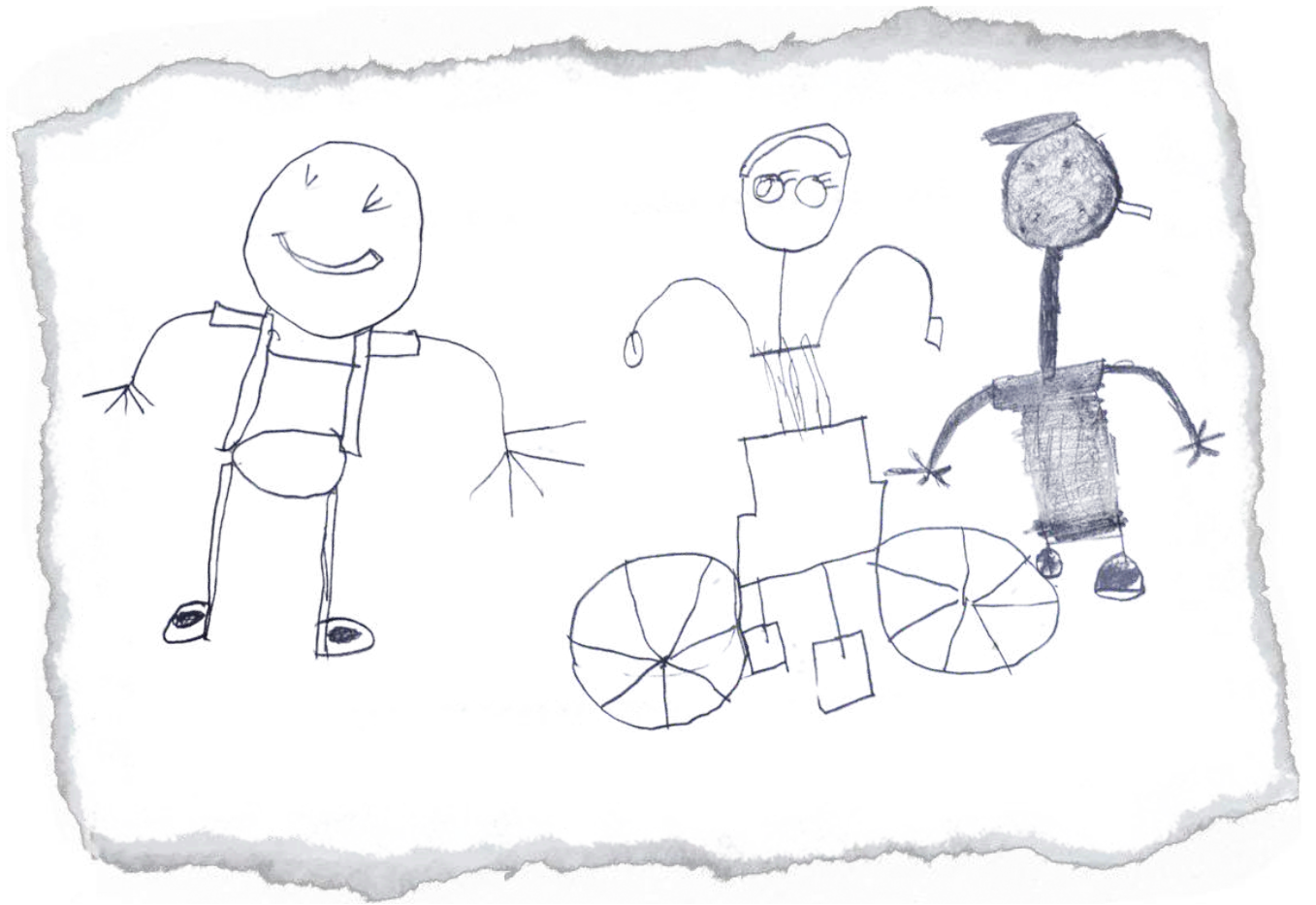

Jaarverslag 2023

Algemene gegevens

Statutaire naam	Niketan
Contactpersoon	A. Termoshuizen
Contactadres	Itterbeek 7, 2641 TW Pijnacker
Telefoonnummer	015-2159386
E-mail	info@niketan.nl
website	www.niketan.nl
Inschrijvingsnummer KvK	27173896
ANBI status	sinds 1 januari 2008
CBF keurmerk	sinds 1 augustus 2017
Oprichtingsdatum	6 augustus 1998
Statutaire vestigingsplaats	Pijnacker

Colofon

Het inhoudelijke jaarverslag is geschreven door :
Antoinette Termoshuizen, Saskia Caspari en Rutger-Jan Schoen.
Geredigeerd door: Els Heijnen
Lay-out: Antoinette Termoshuizen
Fotografie : Farzana Akhtar, Antoinette Termoshuizen en Kailyn de Rooij

Inhoud

2023 in één oogopslag	5
Voorwoord	6
Onze geschiedenis	8
Onze droom en aanpak	8
Samenwerking DRRA	10
SDG doelen	10
Bangladesh	12
Projectgebied	12
Zorg en Onderwijs	14
Voeding	26
Hulpmiddelen en medicatie	26
Een leven lang leren	28
Residentiële zorg	32
Samenleving	34
Kennisoverdracht	40
Bestuur en toezicht	46
Fondsenwerving & draagvlakvergroting	48
Goed bestuur,risico's en naleving	50
Financieel overzicht 2023	52
Niketan ontving steun van ...	54

Liefde, zorg, passend onderwijs, voorlichting, leerwerk trajecten en het bevorderen van gedragsverandering vormen essentiële onderdelen van onze aanpak, om kinderen en jongeren met een beperking een volwaardige plek in de samenleving te geven.

Onze aanpak geeft de kinderen een beter zelfbeeld, zorgt voor verbondenheid tussen kind en omgeving en bewerkstelligt een meer betrokken overheid.

In 2023 toverden we bij 612 kinderen en hun familie, een lach op hun gezicht en ondersteunden we hen bij het zetten van een stap naar een beter toekomstperspectief.

Wij bedanken onze donoren, particuliere schenkers / gevers en vrijwilligers voor hun steun in 2023.

Rechtsvorm In Nederland: stichting met een bestuur.
Partnerorganisatie in Bangladesh: NGO met een dagelijks bestuur.

Oorsprong Particulier Initiatief
(Antoinette Termoshuizen)

Registratie KvK : 27173896
ANBI status : 807284427
CBF Keurmerk

Onderscheidende kenmerken Specifieke doelgroep: kinderen en jongeren met een complexe beperking in Bangladesh.
Kennisorganisatie op gebied van holistische zorg aan complex gehandicapten in Bangladesh.

Programma's

- **Integrale vroeghulp (Vroege interventies) :** Ouders ondersteuning en advies bieden bij het vermoeden van problemen in de ontwikkeling van hun jonge kind.
- **Onderwijs :** Het bieden van een uitdagende leeromgeving, dat uitgaat van de mogelijkheden en rekening houdt met de handicap.
- **Paramedische zorg :** Het bieden van zorg gericht op het beter functioneren van het lichaam, het bieden van hulpmiddelen en aanpassingen.
- **Socialisatie :** Het actief bevorderen en stimuleren van de participatie van kinderen en jongeren met een handicap in de maatschappij.
- **Voeding :** Ouders bewust maken van gezonde voeding en het voorkomen van ondergewicht en aan voeding gerelateerde complicaties.

Projectmatig De projecten worden operationeel geleid door NGO DRRA en worden door stichting Niketan vanuit Nederland aangestuurd, ondersteund en van kennis voorzien

Fondsenwerving	Totaal	Kostenpercentage B&A
	2018 : € 204.189	2018 : 3,2 %
	2019 : € 206.563	2019 : 3,7 %
	2020 : € 248.681	2020 : 2,5 %
	2021 : € 221.797	2021 : 4,3 %
	2022 : € 202.814	2022 : 6 %
	2023 : € 179.787	2023 : 6,6 %

Operationele kosten Projectkosten 151.289 euro in 2023, uitvoeringskosten 25.815 euro in 2023

Controle van jaarrekening BAKKER accountants & adviseurs, Hendrik-Ido-Ambacht

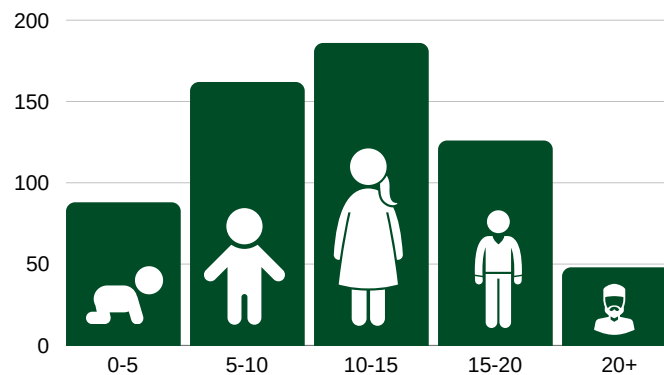
Looptijd Zolang er in Bangladesh buitenlandse ondersteuning nodig is om de zorg voor complex gehandicapten duurzaam in overheid en samenleving te verankeren.

Lidmaatschap branche organisaties Partin

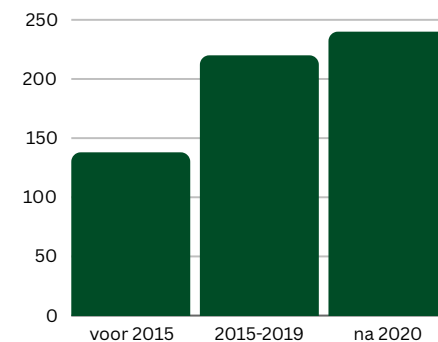
Maatschappelijke relevantie De hulp aan verstandelijk en meervoudig gehandicapten in Bangladesh wordt door internationale NGO's vaak als te complex gezien. Particuliere organisaties en nationale NGO's zijn vaak beter in staat deze doelgroep toegang te bieden tot hulp en spreken de overheid en internationale hulporganisaties aan op hun verantwoordelijkheid hierin. Want zoals in alle landen is het uiteindelijk een taak van de overheid om samen met diverse andere partijen een veilige omgeving voor kwetsbare kinderen te garanderen.

Leeftijd kinderen

Ondersteuning sinds:

189

aantal dorpen / communities

2023 IN ÉÉN OOGOPSLAG

612

Kinderen en jongeren
ontvingen ondersteuning

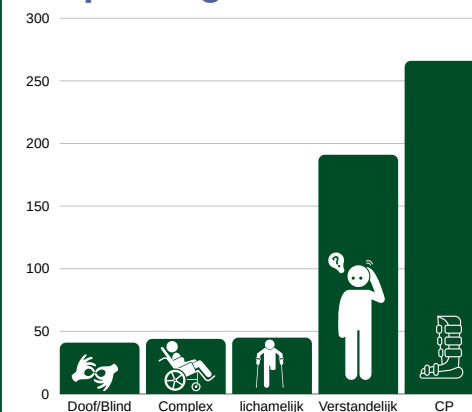

347

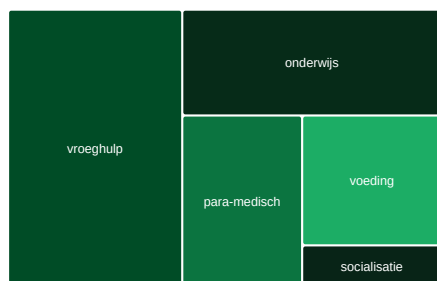

265

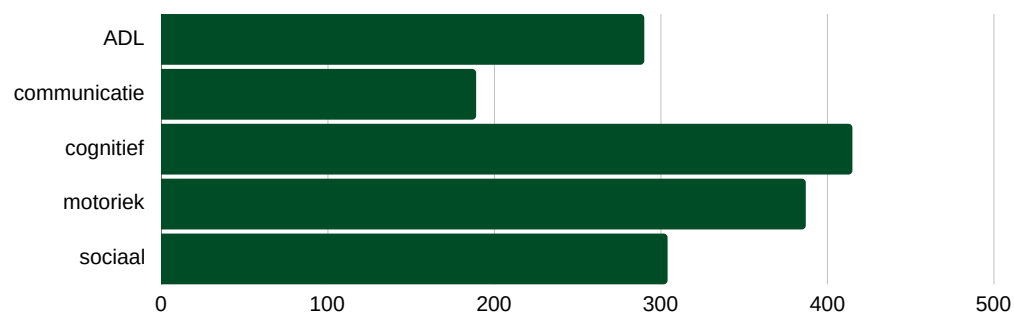
Beperkingen

Kosten per kind per programma onderdeel

Ontwikkelingsgebieden van de kinderen

51

kinderen verlieten het project.

Voorwoord

Na alle onrust van de afgelopen jaren, heeft 2023 niet de rust gebracht waar we op hadden gehoopt. De verschrikkelijke aanval van Hamas op 7 oktober en het daarop volgend excessief geweld in Gaza heeft niet alleen geleid tot veel onschuldige slachtoffers, maar ook onrust wereldwijd. De uitslag van de verkiezingen van 22 november zullen een enorme impact hebben op internationale solidariteit. Gelukkig zijn kleine Goede Doelen zoals Niketan iets minder afhankelijk van deze fluctuaties. Onze steun komt vooral van onze donateurs, die vertrouwen hebben in onze praktische aanpak en betrokkenheid bij de kwetsbare groepen. Niketan verbindt families en gemeenschappen in Nederland en Bangladesh met elkaar, via de ongeremde inzet van Antoinette, bestuursleden en vrijwilligers.

In 2023 hebben we ons platform Shokkhom (<https://shokkhom.com>) kunnen lanceren. 25 jaar ervaring en samenwerken met onze partners wordt hiermee toegankelijk gemaakt voor de kwetsbare kinderen en hun directe omgeving. De ervaring en feedback van deze 1e fase, nemen we mee in de volgende fase, met nieuwe modules voor lokaal bestuur, scholen en andere lokale spelers.

In 2023 heeft onze Penningmeester Joost Kurstjens zijn portefeuille overgedragen aan ons nieuwe Bestuurslid Saskia Caspari. We zijn Joost heel erkentelijk dat hij haar goed heeft kunnen inwerken en ondersteunen bij de ontwikkeling van het financieel jaarverslag dat u bij dit document vindt.

Ik zou u allen, waarvan velen ons al zo lang steunen, het bestuur en alle vrijwilligers, maar ook onze partner in Bangladesh via Farida Yesmin de directeur van DRRA, hartelijk willen danken voor alle steun en het vertrouwen in onze inzet. Ieder jaar proberen we een klein stapje te zetten naar continuïteit en 'eigenaarschap', zodat een inclusieve en veilige omgeving voor kinderen met een complexe beperking net zo normaal wordt als bij ons in Nederland.

Rutger-Jan Schoen, Voorzitter

Het maakt mij nostalgisch om dit voorwoord voor het zilveren jubileum te mogen schrijven. Niketan ligt mij heel nauw aan het hart en ik weet dan ook niet waar ik moet beginnen. Het pad van onze samenwerking ging gepaard met tegenslagen, plezier, vreugde en verdriet. Het belangrijkste is dat we samen bleven leren, we hadden en hebben tenslotte een gezamenlijk doel de levens van mensen met een handicap verbeteren.

In 1998 startte de samenwerking tussen DRRA en Niketan met 100 kinderen met een handicap. Toentertijd werden kinderen met een handicap nog verborgen vanwege sociaal stigma en uitsluiting. Het personeel werkte heel hard om de gezinnen met kinderen met een handicap te vinden. We concentreerde ons vooral op thuiszorg en dagopvang. Nu steunen we ruim 600 kinderen met een beperking in verschillende segmenten.

Ik wil hierin de moederlijke, genereuze en hartstochtelijke steun van Antoinette Termoshuizen benoemen. Ze is de "Khalamma" (peettante) voor iedereen. Dankzij haar onvoorwaardelijke opoffering, leerde wij hoe we de kinderen konden helpen bij hun ontwikkeling. Met het resultaat dat DRRA nu beschikt over een toegankelijke en inclusieve infrastructuur voor alle kinderen met een handicap. Haar bijdrage heeft een betekenisvol verschil gemaakt in vele levens. Ook wil ik Marion bedanken voor haar inhoudelijke trainingen, onder andere over autisme en het begeleiden van mensen met een complexe handicap en Rutger-Jan voor zijn strategische en inspirerende ondersteuning.

25 jaar Niketan is een viering van ons 25 jaar samenzijn, van ons gezamenlijke harde werk, toewijding en veerkracht. Ik ben ervan overtuigd dat we in de komende jaren de identiteit en waarden van ons gezamenlijke merk kunnen versterken. Laten we het momentum vasthouden en blijven streven naar uitmuntendheid.

Farida Yesmin, Directeur DRRA

Ik ben Sayed en 36 jaar, ik was 6 jaar toen ik Antoinette leerde kennen tijdens haar fietsreis. Ik ben de jongen die ze belofde te helpen en waarvoor ze terugkwam naar Bangladesh. Je kan wel zeggen dat we elkaars leven drastisch hebben veranderd. Mijn ouders waren wanhopig toen ik op mijn zesde opeens gehandicapt raakte. Maar dankzij Antoinette, mijn Khalamma, kreeg ik therapie, een rolstoel en onderwijs. Een van de dingen die ik niet snel zal vergeten zijn de jubileumvieringen. Toen Niketan 10 jaar bestond mocht ik mijn Khalamma taart geven en smeerde ik het in haar hele gezicht. Wat een lol hadden we. Niketan staat al 30 jaar aan mijn zijde, ook na mijn huwelijk bleef ik ondersteuning krijgen, onlangs nog een aangepaste WC en een waterpomp. Ik heb een heel klein inkomen door de geiten die ik van Niketan kreeg en de arbeidsongeschiktheidsuitkering van de overheid. Als Niketan er niet was geweest had ik mijn leven als bedelaar moeten slijten.

**'Zonder Niketan
was ik nu een
bedelaar geweest'**

1993

Onze Geschiedenis

In **1993** maakte Antoinette Termoshuizen een fietstocht van Indonesië naar Nederland, in het dorpje Falsathia te Bangladesh, ontmoette ze Sayed. Sayed was tot zijn zesde jaar een volslagen gezonde jongen. Toen hij zes jaar was, kreeg hij een hersenvliesontsteking. De lokale artsen sloegen eerst het kwaad uit hem en gaven hem vervolgens 120 injecties in een week tijd. Mede dankzij de foute behandeling werd Sayed spastisch aan zowel armen als benen. Antoinette beloofde hem te komen helpen. In **1995** vertrok ze naar Bangladesh om een kinderdagcentrum op te zetten voor kinderen met een motorische, verstandelijke of meervoudige handicap.

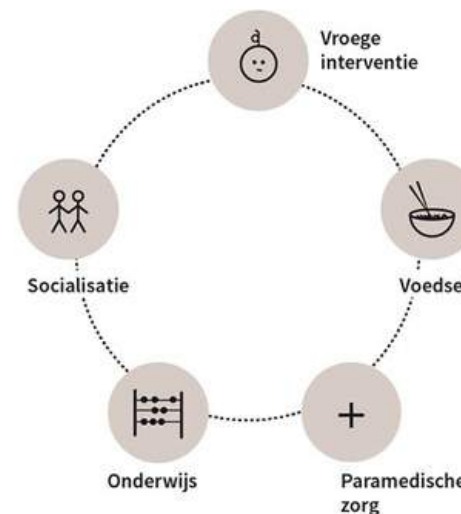
In **1998** kwam zij terug en richtte zij Stichting Niketan op. In de afgelopen 25 is ons werk meegegroeid met de behoeften van kinderen en ouders en zijn er scholen voor speciaal onderwijs gestart, wordt er mantelzorg geboden en zijn er leertrajecten voor jongeren met een handicap ontwikkeld. Waar het ooit met 1 kind begon, ondersteunen we nu jaarlijks zo'n 500 kinderen en hebben we de afgelopen 25 jaar ruim 2.500 kinderen op weg geholpen.

We werken in toenemende mate samen met plaatselijke dorpsbesturen. Op deze manier maken we optimaal gebruik van de bestaande lokale capaciteit, die sneller onafhankelijk kan zijn van externe of internationale financiering. Met ons kennisplatform Shokkhome zetten we stappen om onze ervaringen voor anderen te ontsluiten; zowel voor (ongeleterde) ouders en verzorgers elders in Bangladesh als voor (informele) begeleiders.

Onze droom en aanpak

Wij streven naar een maatschappij in Bangladesh met gelijke kansen waarin kinderen en jongeren met een verstandelijke en/of meervoudige handicap worden geaccepteerd en zich kunnen ontwikkelen zodat ze de zorg en onderwijs krijgen die ze nodig hebben en zo zelfvertrouwen krijgen.

Niketan neemt de individuele behoeften van elk kind en zijn/haar familie als uitgangspunt. Niketan begeleidt de kinderen en geeft ze de ruimte om zich te ontwikkelen in hun eigen tempo. We bieden de kinderen onderwijs, een voedzame maaltijd en paramedische zorg. Wanneer ze ouder worden blijven we ze volgen en passen we onze steun aan op hun veranderende behoeften. We helpen ze beter te communiceren, voor zichzelf op te komen en hun talenten maximaal te ontwikkelen. Familie, zorgverleners en leerkrachten helpen we te begrijpen wat de behoeften van het kind zijn en hoe daarmee om te gaan. Niketan laat op deze wijze zien hoe kinderen met een complexe handicap in Bangladesh ondanks de omstandigheden waarin ze opgroeien toch optimaal steun en zorg kunnen krijgen.

"Vergroten van onze impact gaat alleen door een brede samenwerking met alle partijen: kinderen/jongeren, hun (groot)ouders, omgeving, leerkrachten, andere NGO's en de overheid op verschillende niveaus."

Mijn naam is Akhlas Uddin, sinds 1995 ben ik nauw betrokken bij het werk van Niketan. Toentertijd werden kinderen met een handicap verstoep en was het lastig om met ouders te werken. Ze geloofden dat het hebben van een kind met een handicap het gevolg was van hun zonden of dat het kind bezeten was door geesten. Als ze buiten kwamen probeerde familie en dorpsbewoners hen zoveel mogelijk te ontwijken, bang dat ze zelf gehandicapt zouden worden. Antoinette was een doorzetter, als ouders niet naar het dagcentrum kwamen dan ging ze wel bij hen op bezoek. Onbewust liet ze zo aan dorpsbewoners zien dat handicaps niet overdrachtelijk zijn. Wat is er een hoop veranderd!

Ik heb mooie herinneringen aan de opening van ons eerste dagcentrum in 1997 en aan een feest in 1998. Al was de reden van het feest niet zo leuk. Antoinette haar contract liep af en samen met een groep Nederlandse vrienden gaf ze een afscheidsfeest. Ze speelden en zongen in rare clown kostuums, een enorm vermaak. Sowieso hebben we samen altijd veel gelachen, voornamelijk om onze cultuurverschillen. Ik heb veel geleerd. Dankzij Niketan ben ik naar India en Nederland geweest en heb ik mijzelf daar verder kunnen ontwikkelen. Sinds 2009 ben ik projectcoördinator van de zorgboerderij en woonvoorziening. Ik vind het heerlijk om met de jongeren te werken en ik hoop dat nog vele jaren te mogen doen.

**'Ik stond aan de wieg van
alles wat nu bereikt is'**

1995

Samenwerking DRRA

DRRA is de partner/uitvoerder van een groot aantal projecten van Niketan. Het biedt kwalitatieve en kwantitatieve zorg aan kinderen met een motorische, verstandelijke of meervoudige handicap op het platteland en in steden in Bangladesh. Niketan is mede-eigenaar, facilitator (financiële middelen en kennis), ondersteuner (monitoring, evaluatie, strategische planning) en kwaliteitsbewaker van de projecten. Bestaande projecten van DRRA worden geborgd met geld. Verder deelt Niketan kennis en ervaring met DRRA om de medewerkers professioneel verder op te leiden en de kinderen met hun verschillende behoeften centraal te stellen in al hun activiteiten. DRRA voert ook projecten voor andere donoren uit en kan zelf zo meer kennis opbouwen en meebrengen en haar overheadkosten drukken.

Vanwege de lange samenwerking die dit jaar 25 jaar bestaat, tracht Niketan ook bij te dragen aan het vergroten van kennis en uitvoeringscapaciteit alsook de professionalisering van de organisatie. Zo probeert Niketan DRRA te helpen zich aan te passen aan de veranderende context. DRRA is een van de belangrijkste partners om ook de overheid in toenemende mate te betrekken en haar verantwoordelijkheid te laten nemen voor de gehandicaptenzorg in Bangladesh.

Aan welke SDG doelen werken wij:

- 1** Gezinnen van kinderen met een beperking hebben toegang tot basisdiensten en economische middelen
- 3** Kinderen met een beperking hebben toegang tot gezondheidszorg en revalidatie. Er is liefde en aandacht.
- 4** Kinderen met een beperking kunnen meedoen op school.
- 5** Jongens en meisjes met een beperking hebben gelijke rechten en kansen.
- 8** Jongeren met een beperking hebben toegang tot vakgericht onderwijs.
- 10** Kinderen en jongeren met een beperking hebben gelijke kansen en worden betrokken bij alle aspecten van de maatschappij
- 17** Wij werken samen met partners en organisaties om onze resultaten voor kinderen met een beperking duurzaam te maken

Niketan in Bangladesh

Bangladesh

Bangladesh doet het economisch goed. Het is een van de snelgroeiende economieën ter wereld. Extreme armoede is teruggebracht tot nog geen 6 procent van de bevolking. Maar er is ook repressie waarin critici in de gaten worden gehouden, worden geïntimideerd en soms zelfs verdwijnen. 2023 stond in het teken van de verkiezingen die uiteindelijk in de eerste week van januari 2024 hebben plaatsgevonden. Er werd onrust verwacht, omdat de oppositiepartij de verkiezingen boycotte. Maar uiteindelijk bleef het betrekkelijk rustig en was het achteraf onnodig om onze 25-jarig jubileum festiviteiten te verzetten naar 2024. De regerende partij Awami League won zoals verwacht de verkiezingen.

Bangladesh is in 2023 helaas ook werelds meest vervuilde land, met grote gevolgen voor de gezondheid van de inwoners. Veel mensen hebben luchtweginfecties en hartkwalen. De enorme toename van industrie en daarmee groeiende economie heeft zo zijn keerzijde. Niketan heeft Bangladesh in de afgelopen 25 jaar zien veranderen van een land met nauwelijks auto's op de wegen, naar één met vierbaanswegen en verkeersknooppunten. En dankzij de groeiende welvaart en ondanks de daarbij behorende vervuiling is de gemiddelde levensverwachting van de inwoners van Bangladesh in de afgelopen 25 jaar van 64 jaar naar 74 gegaan. Echter wat nauwelijks veranderd lijkt in de afgelopen jaren is dat tot op heden 50% van de meisjes voor hun 18de wordt uitgehuwelijkt.

Voor mensen met een handicap zien wij de afgelopen 25 jaar grote veranderingen, zo zijn er wetten gekomen en worden die deels geïmplementeerd, zijn er veel meer voorzieningen gekomen. Er is minder stigmatisering en meer acceptatie. Maar er is vooral een toename in opleidingsmogelijkheden, alhoewel deze nog steeds wel erg medisch gericht zijn en niet altijd volgens de laatste inzichten.

Projectgebied

Bangladesh is opgedeeld in 64 districten. Niketan is voornamelijk actief in het plattelandsdistrict Manikganj en de hoofdstad Dhaka. Manikganj is onderverdeeld in 7 upazila's (subdistricten), 65 union Parishads en 1643 dorpen. De meeste activiteiten van Niketan vinden plaats in de upazila's Ghior en Daulatpur. De 486 kinderen die in Manikganj ondersteund worden, wonen verspreid over 173 dorpen in 34 union parishads. Sinds 2020 ondersteunen we ook 7 kinderen in 6 dorpen in district Tangail. Het gaat om dorpen die grenzen aan de upazilla Daulatpur.

De sloppenwijk Badda in Dhaka ligt ingesloten tussen de diplomatenwijken Gulshan, Baridhara en Banani. Kinderen gaan slechts enkele uren naar school en komen soms op jonge leeftijd al onder erbarmelijke omstandigheden in de kinderarbeid terecht waarin ze vaak uitgebuit worden. Bovendien vormen de sloppenwijken de ideale plek voor sociale problemen, zoals criminaliteit, drugsverslaving en huiselijk geweld. Niketan biedt zorg en onderwijs aan 126 kinderen met een handicap in deze sloppenwijk.

Ik ben Rokshana en ik heb een spastische verlamming. Al vanaf kinds af aan kan ik niet lopen, maar kruip ik. Ik ging naar het centrum in Falsathia en kreeg daar therapie en onderwijs. Wat ik toen heel bijzonder vond was dat Khalamma (Antoinette) mij in haar armen nam. Ik was vies en niemand in mijn familie wilde mij aanraken en zij nam me gewoon op schoot! Het heeft héél veel voor mij betekend. Mijn mooiste herinneringen aan Niketan, is mijn tijd bij de zelfhulpgroep. Ik leerde over mijn rechten en belangrijker nog te dromen. We hadden optredens voor de TV en zelfs voor de minister-president van Bangladesh. Het was een fantastische tijd. Mijn familie negeert mij nog altijd, maar de medewerkers van Niketan zijn er altijd voor mij. Ik heb leren naaien en kan daar een klein beetje geld mee verdienen.

**'Niketan leerde
mij te dromen'**

1996

Zorg en onderwijs

In **1995** startte we met het bieden van zorg aan 20 kinderen in een dagcentrum in Falsathia. Daar waar de kinderen meteen enthousiast waren, viel het niet mee om ouders te overtuigen om dagelijks met hun kind naar het centrum te komen. Zij vonden het onnodig om tijd te investeren in hun kind met een handicap en ondervonden veel tegenstand van hun man en schoonfamilie. Schaamte en stigmatisering spelen nog steeds een belangrijke rol in het leven van ouders met een kind met een handicap en dit lijdt vaak tot minder sociale contacten en meer eenzaamheid. Het vertrouwen van de families wonnen we door het bieden van een goede schoollunch voor hun kind.

Omdat er weinig kennis was rondom diverse handicaps en er geen opleidingen waren, trainde wij zelf mensen op tot groepsleiders. Tot 2015 heeft onze focus gelegen op het bieden van zorg en het creëren van een veilige omgeving waarin kinderen zich optimaal konden ontwikkelen. In een land waarin generatie na generatie blootgesteld is geweest aan lijfstraffen en verbaal geweld als opvoedingstechniek was het niet makkelijk om hierin verandering te brengen. Een kind dat wordt blootgesteld aan verwaarlozing of geweld, zal cognitieve, gedrag- of emotionele problemen ontwikkelen. Daarbij kan gebrek aan adequate kennis rondom de ontwikkeling van een kind, leiden tot vergroting van de ontwikkelingsachterstanden.

Tot op de dag van vandaag blijft verandering aanleren in opvoedingstechnieken een belangrijke rode draad binnen al ons werk.

In de loop van de jaren raakte ouders steeds meer betrokken, ze begrepen beter wat hun kind nodig had en durfde genegenheid te tonen. Omdat ouders gingen geloven in een toekomst voor hun kind, gingen ze ook richting geven aan onze projecten. Zo gaven we in **2014** gehoor aan hun vraag voor speciaal onderwijs.

Vroeghulp en intensieve zorgkinderen

Van **1999** tot **2005** organiseerden wij in diverse dorpen bijeenkomsten waar zwangere vrouwen en moeders met jonge kinderen terecht konden. Er werd gewogen, gekeken naar de ontwikkeling van de kinderen en advies over gezonde voeding en de bevalling gegeven aan de aanstaande moeders. Omdat andere NGOs die meer gespecialiseerd waren in deze zorg in Manikganj district neerstreken stopte we met deze bijeenkomsten.

Echter ouders met zeer jonge kinderen en zorgvragen vonden steeds vaker hun weg naar ons dagcentrum en in **2010** opende wij het vroeghulpprogramma. Hier leren ouders hoe ze hun kind kunnen stimuleren en ondersteunen. We bieden de kinderen fysiotherapie en hebben een activiteiten aanbod gericht op het verbeteren van de motoriek en alle zintuigen. Het vroeghulp programma is een programma van hoop. Wanneer kinderen vooruitgang laten zien in fysieke en sociale ontwikkeling, maar ook in taal- en cognitieve vaardigheden, worden ouders gemotiveerd om de intensieve oefeningen met hun kind voort te zetten. Wanneer ouders minder tijd nodig hebben voor de dagelijkse zorgtaken, kunnen ze die tijd gebruiken om op het land te werken, naar de markt te gaan of om te socializen.

Volgens een recent onderzoek van het Bangladesh Bureau of Statistics (BBS) National Survey on Persons with Disabilities (NSPD). 2021 heeft 3,6 % van alle kinderen in Bangladesh functionele problemen in ten minste een van de domeinen van zien, horen, lopen, fijne motoriek, communicatie, leren, spelen of gedrag.

Ik ben Shukla en ik werk als leerkracht op de vroeghulp groep in Baniajuri. Als kind had ik polio en daarom heb ik nu een lichamelijke handicap. Ik leerde Niketan kennen toen ik naar de middelbare school wilde. We waren thuis met 5 kinderen en als oudste dochter met een handicap waren mijn ouders niet geïnteresseerd om mij na de basisschool verder te laten leren. Er was ook niet echt voldoende geld voor studie, we, nou ja ik kreeg niet eens drie maaltijden per dag. Niketan wilde mijn onderwijskosten betalen en zo kon ik naar het middelbare onderwijs. Ik werd in 2005 lid van de zelfhulpgroep, ik vertelde en zong verhalen over mensen met een handicap. Zo probeerden we meer bewustwording te creëren in dorpen. We hebben zelfs voor de minister-president opgetreden. Ik was zo trots op mijzelf.

Helaas lukte het mij niet om naar een vervolgopleiding te gaan, de school was te ver en allesbehalve toegankelijk. Ik was bang dat ik nooit een baan zou vinden en dat men mij altijd zielig zou vinden. Maar opnieuw was daar Niketan, zij boden mij een opleiding aan en daarna een baan als groepsleidster. Ik werk nu bijna 14 jaar op de vroeghulpgroep en veel baby's die bij mij binnenkwamen gaan nu naar school. Ik ben een voorbeeld voor alle kinderen en ouders waarmee ik werk. Het geeft ouders hoop en vertrouwen in de toekomst. Ik ben trots op mijzelf, maar belangrijker nog mijn familie is trots op mij. Zij zien mij nu als volwaardig lid van het gezin.

**'Niketan bood mij een
opleiding aan'**

Wanneer kinderen 5 jaar worden stromen ze door naar onze zorg-ontwikkel groep, het speciale onderwijs of het reguliere onderwijs.

Met het starten van speciaal onderwijs in **2015** werden de kinderen ingedeeld naar zorgzwaarte en hulpvraag. De kinderen met een intensieve zorgvraag komen drie dagen per week naar onze zorg-ontwikkelgroepen. Het gaat om 44 kinderen met een verstandelijke en vaak meervoudige handicap, hetzij lichamelijk, gedragsmatig of een combinatie hiervan. De activiteiten zijn gericht op het opdoen van nieuwe ervaringen, en het stimuleren van de zintuigen en motoriek.

Ondanks het feit dat we de afgelopen jaren onze uiterste best hebben gedaan om oude, ineffectieve fysiotherapiepraktijken te veranderen in een aanpak die veel functioneler is, blijft dit ook de komende jaren een aandachtspunt. De curricula van opleidingen van therapeuten aan de universiteiten zijn niet in lijn met nieuwe inzichten met betrekking tot effectieve interventies. Kinderen met neurologische ontwikkelingsachterstanden en handicaps in Bangladesh zouden veel baat hebben als de huidige fysiotherapiestudenten en professionals (om)geschoold worden in de hedendaagse benaderingen van het werken met intensieve zorgvragen en handicaps bij kinderen

Het meten van welbevinden

Het is niet eenvoudig om het welbevinden te meten van zeer jonge kinderen en kinderen met een intensieve zorgvraag. Om toch inzicht te krijgen, hebben we met ouders en leerkrachten een aangepaste vragenlijst van de San Martin Scale gebruikt. Ook hebben we gekeken naar de lichaamstaal van het kind.

Het is gebleken dat leerkrachten zichzelf nogal eens overschatten en denken het kind te begrijpen op basis van mimiek, emoties en bewegingen, zonder verder te kijken dan deze oppervlakkige signalen.

Ouders zijn hierin realistischer en geven aan dat ze hun kind niet altijd begrijpen. Over het algemeen is er voornamelijk aandacht voor lichamelijk welzijn en onvoldoende aandacht voor het persoonlijk welzijn en de emotionele ontwikkeling van het kind. Er wordt te veel vóór hen beslist in plaats van mét hen. Er wordt onvoldoende rekening gehouden met wensen en behoeftes van het kind. Niketan zal meer trainingen gericht op het welbevinden van kinderen met complexe handicap moeten gaan geven.

"Mijn kleindochter Helena is 13 jaar en ik kom al sinds haar eerste jaar hier naar het dagcentrum in Baniajuri. Mijn kleindochter heeft een spastische verlamming, een verstandelijke beperking en ook een sterke eigen wil. We hebben al heel wat mijlpalen mogen vieren, zo was ik maar wat trots toen ze leerde lopen en leerde praten. Bij elke mijlpaal trakteer ik op lekkere zoete snacks. Maar nu we beide ouder worden nemen mijn zorgen toe.

Want wie organiseert haar bruiloft, waar vinden we een goede kandidaat voor haar, begrijpt ze wat een man van haar verwacht?! Wie brengt haar naar het centrum als ik kom te overlijden? Wie gaat er voor haar zorgen? Haar ouders zijn voor de zorg weggelopen en zonder de medewerkers van DRRA/Niketan had ik het nooit gered. In mijn droom kan mijn kleindochter koken en zelfstandig het huishouden doen. Ach, Ik hoop toch zo dat ze ooit zelfstandig wordt." - Sohagy,oma

**'Ik hoop dat ze
zelfstandig
wordt'**

2010

Speciaal onderwijs

Sinds **2015** bieden we in het district Manikganj in de dorpen Ghior en Baniajuri zes dagen per week speciaal onderwijs aan kinderen in de leeftijd van 5 tot 15 jaar. De kinderen krijgen thematische les- en leeractiviteiten. De scholen bestaan uit diverse klasjes naar gelang het niveau en de handicap van de kinderen. Zo is er een structuur klas voor kinderen met autisme, voorbereidende schoolklassen voor kinderen met een lichte verstandelijke of lichamelijke handicap die kunnen doorstromen naar het regulier onderwijs. Ook is er een klas voor jongeren ter voorbereiding op vakgericht onderwijs.

De klassen werken met thema's die ieder zo'n drie maanden duren. Elke klas behandelt het thema en past de activiteiten aan, aan de mogelijkheden en behoeftes van de kinderen. Zo werken de kinderen in de school voorbereidende klassen in hun eigen werkmap, terwijl het project andere klassen meer ervaringsgerichte activiteiten aanbiedt door liedjes te zingen, te voelen en te ruiken.

De thematische lessen zijn gebaseerd op de Gardners theorie van meervoudige intelligentie, dat iedereen niet op één maar op verschillende manieren intelligent kan zijn. De lessen zijn daarom gevarieerd en bevatten activiteiten zoals zingen, tekenen, spelletjes met veel lichamelijke beweging, verhalen lezen en vertellen, en buiten zijn. Zo zorgen we ervoor dat elk kind op zijn eigen manier de lesstof tot zich kan nemen, betrokken en gemotiveerd blijft. Het thema wordt afgesloten met een kleine test en een 'well done' certificaat.

“Ik leer hier meer dan op de reguliere school. Ik vind alle lessen leuk, kleuren herkennen, leren lezen en schrijven en puzzelen. Mijn juf is de allerbeste, ze kan alleen niet zo goed zingen” - Yeasin

Omdat ieder kind waardevol is en dus telt en we ze willen laten voelen dat ze gezien worden, wordt er in het begin van de lesdag gevraagd wat ze die ochtend gegeten hebben en hoe ze zich die dag voelen. De leerkracht benoemt de bijbehorende emotie en gaat wanneer nodig met de kinderen in gesprek hierover. Vervolgens kiezen de kinderen de emotie die bij hun gemoedstoestand past en plakt die op zijn t-shirt.

Zo leren kinderen hun emoties te herkennen, uit elkaar te houden en te uiten. Het leren uitspreken van gevoelens zorgt voor een beter welbevinden en voorkomt dat kinderen andere manieren gaan gebruiken om hun gevoelens te uiten, zoals slaan of zich terugtrekken.

De diverse klassen zijn drie dagen per week open en de unieke samenwerking met twintig reguliere scholen maakt het mogelijk dat kinderen daarnaast ook drie dagen regulier onderwijs kunnen volgen. Hierdoor gaat er een nieuwe wereld open voor het kind en wordt de ontwikkeling van sociale relaties en interactie met leeftijdsgenoten die geen handicap hebben mogelijk. Het respect en begrip groeit als leerlingen met verschillende capaciteiten en achtergronden samen spelen, sociale contacten leggen en leren. Dit jaar hebben 14 van onze kinderen de overstap naar voltijds regulier (inclusief) onderwijs gemaakt.

Van 2014 tot eind 2023 heeft Niketan een school voor speciaal onderwijs in Badda - Dhaka ondersteund. De school wordt in 2024 volledig overgedragen aan partnerorganisatie DRRA, die met lokale financiering het werk gaat voortzetten.

Ik ben Shima, ik ben 25 jaar en ik kom al ruim 13 jaar met veel plezier naar de school in Ghior. Ook volg ik 1 dag in de week trainingen zoals seksuele voorlichting en leer ik naaien. Ik kom graag naar school, ik leer daar veel, nu hebben we het bijvoorbeeld over dieren en leer ik over geiten en koeien. Thuis help ik mijn moeder met allerlei huiselijke karweitjes en zorg ik voor de geiten. Die heb ik van Niketan gekregen. Ik zou heel graag trouwen, maar dat mag niet van mijn vader. Ook wil ik graag leerkracht worden op de basisschool.

**'Ik wil graag
leerkracht
worden op een
basisschool'**

2011

Gemeenschapsscholen

In **2023** zijn we op verzoek van ouders in Daulatpur gestart met twee gemeenschapsscholen. Beide scholen waarin speciaal onderwijs aangeboden wordt zijn drie dagen in de week open en worden bezocht door 25 leerlingen. Het gaat om kinderen in ons mantelzorgprogramma die toe zijn aan meer uitdagingen. Deze kinderen kunnen niet meekomen in het regulier onderwijs, maar kunnen wel leren. Het curriculum van de basisschool wordt gebruikt en de thematische les en leeractiviteiten zijn gemaakt door Niketan. De gemeenschap stelt de ruimte, matten, water en toiletvoorzieningen beschikbaar.

Hoe gelukkig zijn onze kinderen?

Met behulp van de 'Children Happiness Scale' van Children's Rights Director hebben we 34 kinderen uit het speciaal onderwijs gevraagd om op een twintigtal stellingen met ja of nee te antwoorden, om zo inzicht te krijgen in hoe gelukkig zij zich wel of niet voelen. De hoogst haalbare score is 4.25, de laagste is 1.68. Een score van 2.88 wordt door onderzoekers gezien als gemiddelde score. Onze kinderen scoren nagenoeg allemaal een iets boven gemiddelde score, namelijk 3.12.

Hieronder ter illustratie een aantal stellingen en het aantal kinderen die deze met een ja beantwoord hebben.

Het is mooi om te zien dat er nog maar zo weinig kinderen gepest/uitgescholden worden. De kinderen die in het speciaal onderwijs zitten gaan ook naar het reguliere onderwijs en ondervinden daar nog het meeste pestgedrag.

“Mijn dochter Likhon is 33 jaar en komt al sinds 2008 naar het centrum in Ghior. Eigenlijk zou ze al lang getrouwd moeten zijn, maar mijn dochter heeft een hele lage IQ en ze vindt het nog steeds leuk op school. Thuis is ze eenzaam, niemand praat met haar, ze heeft geen vriendinnen, niets. Op school heeft ze die wel. Ik ben bang wat de toekomst ons gaat brengen. Likhon kan dan wel alle dagelijkse activiteiten zelf uitvoeren, maar zonder sturing kan ze niets. Als ik wegval, wie zorgt er dan voor haar”. – moeder van Likhon

Al enkele jaren probeert onze partnerorganisatie DRRA de speciale scholen onder de verantwoordelijkheid van de overheid te krijgen. Dit jaar hebben we voldaan aan de voorwaarden om onze leraren de juiste diploma's te laten behalen. Het is echter nog steeds niet duidelijk of onze scholen geselecteerd worden voor financiering van de overheid.

Ik ben Siddique, leerkracht op de school in Ghior. Ik werk al sinds het begin voor Niketan, dus dat is al 30 jaar. Eerst als veldwerker, vervolgens als groepsleider en sinds 2014 als leerkracht. Ik heb geen officiële opleiding genoten, alleen de trainingen van Niketan gevolgd. Niketan heeft mijn leven richting gegeven. 30 jaar geleden stookte ik illegaal alcohol en werkte ik als kwakzalver. Maar via mijn zwager Akhlas was ik ook betrokken bij kinderen met een handicap. Niketan heeft me toen voor de keus gezet, of werken met kinderen met een handicap of door blijven gaan met mijn illegale praktijken. Ik heb geen druppel meer gestookt en gedronken en nooit spijt gehad van mijn keus. Dankzij mijn werk heb ik mijn eigen kinderen een goede opleiding kunnen geven en hebben beide nu een goede baan. Ik ben jaren de drijvende kracht van de Ghior school geweest en daar ben ik trots op. We hebben zoveel kinderen en hun ouders kunnen helpen. Sommige kinderen gaan nu naar school, anderen hebben werk gevonden. Ik doe mijn werk dan ook nog elke dag met veel plezier. Wat mij betreft blijf ik dit tot mijn dood doen.

**'Niketan heeft
mijn leven
richting gegeven'**

2014

Mantelzorg

Sinds **2013** organiseert Niketan in upazilla Ghior en Daulatpur in diverse dorpen 'verandascholen'. Het unieke van onze verandascholen is dat ze georganiseerd worden op de veranda's van de huizen van de lokale bevolking; soms bij ouders van kinderen met een handicap; soms bij burens of invloedrijke leden van de gemeenschap. Het betekent dat de kosten van onze verandaschooltjes minimaal zijn en dat het de gemeenschap zelf is die verantwoordelijk is voor de organisatie en voortzetting van de centra. De meeste verandascholen bevinden zich op ongeveer 15 km van een revalidatiecentrum, maar sommige bevinden zich op 25 km afstand of zelfs meer. Een verandaschooltje is 1x per week open en gemiddeld komen er zo'n 10 kinderen, in diverse leeftijden en met diverse handicaps en behoeftes.

Het mantelzorg programma is in de loop van de jaren organisch gegroeid. Zo betrokken we steeds meer groepen uit de samenleving bij ons programma. We leidden apothekers en medewerkers van lokale gezondheidscentra op en gingen nauw samenwerken met het reguliere onderwijs. Oudergroepen dienen als 'de stem van kinderen met een handicap' en opereren als activisten die serieus lobbyen voor inclusie en betere voorzieningen voor kinderen met een handicap.

In **2023** opende we twee gemeenschapsscholen en raakte vrijwilligers meer betrokken bij de uitvoering van ons werk. Op verzoek van het ziekenhuis in Daulatpur bieden we daar nu drie dagen per week fysiotherapie aan.

"In ons ziekenhuis hebben we een kamer en materiaal beschikbaar gesteld voor de fysiotherapeut van Niketan/DRRA. Ik heb de fysiotherapeut gevraagd om onderdeel te worden van de 'Disability Identification' team van de overheid. Ons team had onvoldoende kennis om tot goede diagnoses te komen. Dat gaat nu een stuk beter. Ik hoop dat we deze samenwerking kunnen voortzetten en verder kunnen ontwikkelen". - S.M. Ferdous Mahmud Khan, Doulatur Upazilla Health Complex

Met bijna tien jaar ervaring in het implementeren van het mantelzorgproject hebben we, Huib Cornielje en Esmot Zarin als onafhankelijke onderzoekers gevraagd een evaluatie uit te voeren. Hun algemene conclusie is:

"De verandascholen zijn een begrip en floreren door de nauwe betrokkenheid van de gemeenschap. Het is een robuust model dat zijn kracht vindt in de actieve deelname van dorpsbewoners die positief reageerden om hun huizen en veranda's beschikbaar te stellen. Deze verandascholen zijn een plek voor kinderen met een handicap om zich te vermaken; plezier te hebben; om vrienden te maken en te leren en te ontwikkelen.

Het model van Niketan zou kunnen bijdragen aan nieuwe inzichten over gemeenschapzorg, thuiszorg en revalidatie in een land waar de nationale overheid steeds meer investeert in revalidatiediensten in de vorm van het bouwen van infrastructuur, d.w.z. instellingen. Maar het belang van gemeenschapsdiensten voor degenen die arm zijn en ver weg wonen van de diensten die in stedelijke gebieden worden aangeboden, lijkt te negeren". - Huib Cornielje

Ik ben Aklima en de vrijwilliger van Ramim. Ik heb zelf een broer en een zus met een handicap en ik vond dat ik andere kinderen met een handicap ook moest helpen. Ik speel met Ramim, neem hem mee naar buiten en leer hem ADL vaardigheden. Ik heb diverse trainingen gevolgd, zo heb ik meer geleerd over diverse handicaps en hoe ik moet communiceren met kinderen met een handicap. Na het volgen van de multi-vrijwilliger training, help ik wekelijks op een veranda school. Vrijwilliger zijn maakt mij trots, daarbij leer ik veel en doe ik nieuwe ervaringen op. Ik ben nu ook vrijwilliger in het ziekenhuis en help ouders van kinderen met een handicap om de juiste vaccinaties te krijgen. Het zou mooi zijn als we meer vrijwilligers weten te mobiliseren, vooral op de chors (eilanden in de rivier) is dat hard nodig. Daar wordt nog geen service gegeven. Ook denk ik dat we meer focus groep discussies moeten organiseren om zodoende meer bewustwording te creëren. Ik hoop dat ik ooit een baan vind in de zorg voor mensen met een handicap. Ik studeer nu management en volg een training grafische vormgeving.

**'vrijwilliger zijn
maakt mij trots'**

Een belangrijke rol in het vergroten van de bewustwording in de gemeenschap ligt bij onze 120 vrijwilligers. Waar vroeger veel mensen dachten dat ze zelf 'bezeten' zouden raken wanneer ze in contact kwamen met mensen met een handicap, bewezen de vrijwilligers het tegenovergestelde. De vrijwilliger (veelal middelbare scholieren en studenten) brengt één tot twee uur per week met een kind met een handicap door. Hij of zij speelt met het kind, ontlast de moeder en ondersteunt de familie. Ook neemt de vrijwilliger het kind mee naar buiten, waardoor het andere mensen ontmoet. Dit draagt bij aan een vermindering van de negatieve stigmatisering voor het hele gezin. Daarnaast zijn 11 vrijwilligers nauw betrokken bij het runnen van de nu 19 verandascholen.

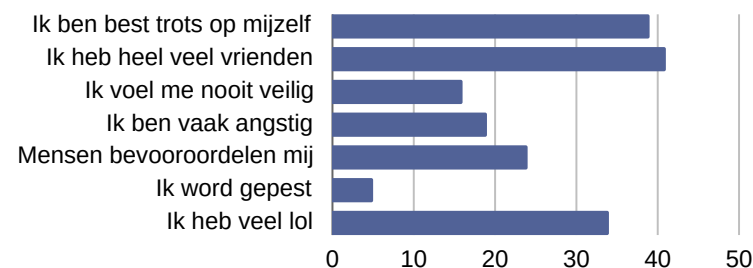
Al is het mantelzorg programma relevant en van goede kwaliteit, de conclusie is ook dat we alleen doeltreffend zijn wanneer we naast de kinderen ook meer gaan richten op volwassenen. Veel verzorgers – vaak grootouders omdat de eigen ouders hun kinderen aan hun zorg hebben toevertrouwd – maken zich zorgen over de toekomst van de kinderen als zij zelf niet meer in staat zijn om voor hen te zorgen. Daarom wil Niketan in 2024, jongvolwassenen begeleiden naar werk en dit nauwgezet monitoren.

Ook moeten we de komende jaren onze focus leggen op het financieel duurzaam maken van het project zo dat het deel gaat uitmaken van bestaande openbare diensten.

Praktische thuishulp

Naast de 20 verandascholen bieden we ook praktische thuishulp aan 59 kinderen. Het gaat om kinderen die naar het reguliere onderwijs gaan en alleen fysiotherapie nodig hebben, om kinderen met complexe handicaps die niet meer naar een school of verandaschool gaan en om kinderen die tijdelijk niet naar school kunnen komen vanwege familieomstandigheden. De zorg is praktisch, gericht op wat het kind en de familie nodig heeft in de thuissituatie.

Met behulp van de 'Children Happiness Scale' van Children's Rights Director hebben we 44 kinderen die de veranda school bezoeken gevraagd om op een twintigtal stellingen met ja of nee te antwoorden, om zo inzicht te krijgen in hoe gelukkig zij zich wel of niet voelen. De hoogst haalbare score is 4.25, de laagste is 1.68, 2.88 wordt door onderzoekers gezien als gemiddelde score. Onze kinderen scoren nagenoeg allemaal een iets boven gemiddelde score, nl. 3.11.

Mijn dochter is 35 jaar, ze heeft een spastische verlamming en sinds ze vijf jaar terug een beroerte heeft gehad kan ze helemaal niets meer. Toen mijn dochter 5 was kwamen we te weten over het centrum voor kinderen met een handicap in Falsathia. Laila ging er met veel plezier heen en ze leerde er veel. We leerden hoe we Laila konden helpen zelfstandig te eten en boven onze verwachtingen in leerde Laila, lezen, schrijven, praten en lopen. Mijn man heeft Lepra en toen Laila 15 jaar was ging ze mij in het huishouden helpen. Ze leerde zelfs koken, wat was ik trots op mijn meisje. Mijn beide zoons vertrokken naar het buitenland en sindsdien kijken ze niet meer naar ons om.

Antoinette en Niketan betekenen echt alles voor mij. Zij zijn de enige die naar ons omkijken, die altijd aan onze zijde staan. Toen Laila getroffen werd door een beroerte regelde Niketan een goed matras, een rolstoel en therapie. In de coronapandemie kregen we zelfs geld en voedsel. Mijn zoons belden me niet eens! Ik ben bang voor de toekomst; Laila wordt steeds zwaarder, ik steeds ouder. Ik denk eraan om mijn huis en land te verkopen en op de zorgboerderij Afroza Place te gaan wonen met mijn man en Laila. Dan heeft ze ook wat meer aanspraak en kan ik op mensen terugvallen. Ik hoop zo dat Niketan, Laila en ons blijft ondersteunen, ook als ik er niet meer ben. - Renu Begum, moeder.

**'Niketan betekent
echt alles voor mij'**

Voeding

Een gezonde lunch was voor vele ouders in **1995** de reden om naar het centrum te komen. Door de armoede en de stigmatisering kreeg hun kind met een handicap vaak als laatste te eten in het gezin. Vele kinderen met een handicap waren ondervoed. Een gratis lunch was welkom en gaf de moeders toegang tot zorg. Sinds **2015** bieden we de lunch niet meer aan om ouders over te halen om naar het centrum te komen, maar als trainingsdoel. D.m.v. workshops met video's reiken we hulpmiddelen aan om ouders te helpen hun kind met een beperking goede voeding te geven.

Kinderen met een neurologische aandoening (vooral kinderen met Cerebrale parese) hebben vaker last van bijkomende problemen als reflux of obstipatie. Daardoor wordt eten en drinken een hele opgave voor kind en ouders, en leidt het soms tot frustraties en het weigeren van eten. Maar ook voor kinderen met autisme en hun ouders kan eten een hele opgave zijn. Kinderen met autisme verwerken prikkels vaak op een andere manier dan kinderen zonder autisme. Deze verwerking van prikkels speelt vaak een grote rol bij eetproblemen bij kinderen met autisme. Zo kan kieskeurigheid op het gebied van voedsel ertoe leiden dat een kind met autisme structureel te weinig of te eenzijdig eet. We leren de ouders de signalen op tijd te herkennen en te interpreteren.

117

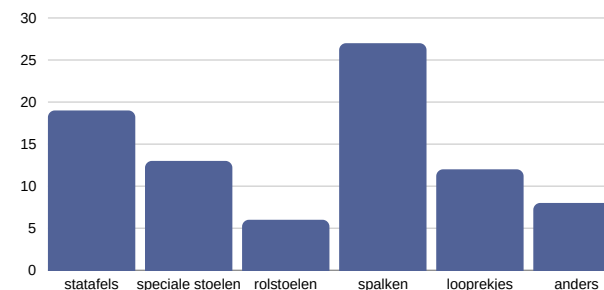
kinderen krijgen op school een gezonde maaltijd of snack

In al onze centra voorzien wij 117 kinderen van een gezonde maaltijd of snack. Het draagt bij aan het verbeteren van het welzijn van de kinderen en het vermogen om te leren. Gezonde en gelukkige kinderen leren beter en hebben meer kans om een gezond en bevredigend leven te leiden, terwijl slechte voeding leidt tot meer fysieke alsook cognitieve ontwikkelingsachterstanden. We wijzen ouders en verzorgers op het belang van gezonde voeding van hun kinderen en hunzelf.

Hulpmiddelen en medicatie

Hulpmiddelen kunnen essentieel zijn voor de ontwikkeling van kinderen met een handicap. Wanneer je kan staan, stimuleer je de botopbouw, groei, stofwisseling en de bloedsomloop, het versterkt de spieren, bevordert de ademhaling en verbetert de spijsvertering. Rechttop staan is een belangrijke ervaring die van groot belang is voor sociale en lichamelijke ontwikkeling. Een rechtopstaande houding geeft een andere kijk op de wereld en maakt het mogelijk voor het kind om op ooghoogte met andere kinderen te staan en te spelen. Hoekstoelen zijn perfect voor kinderen die mogelijk hoofd-, romp- en bekkenondersteuning nodig hebben om een goede zithouding te bereiken.

Dankzij een goede samenwerking met Jatio Protibondhi Unnayan Foundation (JPUF) een departement van het ministerie van Sociale Zaken konden we 11 volwassenen blij maken met een rolstoel en één met een driewieler. In 2023 zijn de volgende hulpmiddelen aan kinderen uitgedeeld.

79

Kinderen ontvingen medicatie tegen reflux of epilepsie. Een keer in het kwartaal bezoekt een neuroloog het project. Deze arts schrijft de medicijnen voor en controleert de kinderen.

Mijn dochter Mymuna is 6 jaar, ze heeft een spastische verlamming en epilepsie. Maar mijn meisje is ook altijd vrolijk. Ik heb zelf een lichamelijke handicap en daardoor kan ik helaas niet werken. Mijn vrouw zorgt voor Mymuna en voor mij. We zijn dankbaar dat we de school van Niketan gevonden hebben, want bij de reguliere artsen zagen we bij Mymuna geen vooruitgang. Dankzij de steun van Niketan hebben we van de overheid een rolstoel, een arbeidsongeschiktheidsuitkering en voedselpakketten gekregen. Niketan zorgt dat we epilepsie medicijnen krijgen. Mijn dochter gaat goed vooruit, ze heeft zelfstandig leren zitten en kan ze nu staan met wat steun. Ze oefent lopen met een looprekje. Op school speelt ze met haar vrienden en leert ze prachtig zingen. Ik heb goede hoop dat ze leert lopen en dan naar een reguliere school kan. – Monir Hossain, vader.

**'Niketan biedt ons steun
op vele terreinen'**

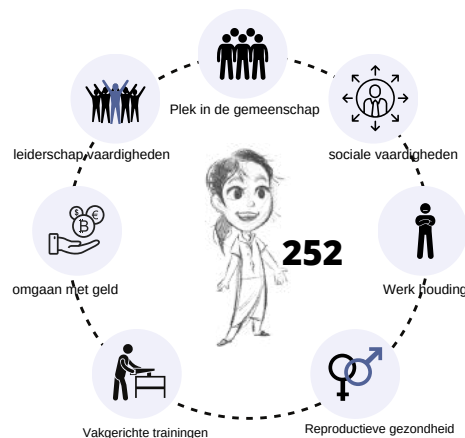

Een leven lang leren

In **2016** zijn we gestart met een lesprogramma dat een leven lang leren beoogt voor jongeren (jongens en meisjes) boven de 13 jaar, met uiteenlopende denkniveaus van normaal begaafd (met een lichamelijke beperking) tot een lichte en milde verstandelijke handicap. Veel van deze jongeren hebben in hun jeugd een negatief zelfbeeld ontwikkeld en het ontbreekt hen aan zelfvertrouwen. Ook bleek uit interviews dat hun vaak de mogelijkheid ontzegd werd om zelf beslissingen te nemen. De eerste trainingen die we gaven waren gericht op het leren van sociale vaardigheden en persoonlijke hygiëne.

Inmiddels hebben we de training 'It's my body' waarin jongeren seksuele voorlichting krijgen, de training 'My Way to Work' die gericht is op sociale vaardigheden en werkhouding en de training 'On my own' waarin ze leren met geld om te gaan ontwikkeld en onderwezen. Wanneer jongeren minimaal twee van bovenstaande trainingen gevolgd hebben, kunnen ze meedoen aan de training leiderschap. Sinds 2022 zijn we de trainingen gaan integreren in ons speciaal onderwijs, hierdoor kunnen meer jongeren deze belangrijke vaardigheden leren.

Sinds 2016 hebben 200 jongeren met een handicap en 52 jongeren zonder een handicap de verschillende modules gevolgd.

Het levenslang leren trainingspakket 'The Right to Decide', bestaat uit diverse modules en vakgerichte trainingen en heeft tot doel de jongeren te helpen een plek in de samenleving te krijgen.

De trainingen worden per groep aangepast op het denkniveau en aan de belevingswereld van de jongeren. Dat betekent dan ook dat sommige groepen langer over modules doen. Om ouders te helpen moeilijke onderwerpen over pubertijd, menstruatie en verliefdheid ook thuis bespreekbaar te maken, hebben we een viertal korte video's gemaakt. De video's zijn eenvoudig van taal en worden ondersteund met gebaren en pictogrammen.

"Ik ben Priya Akter. In mijn dorp word ik gekke Priya genoemd en dat doet echt enorm veel pijn. Ik had dan ook geen vriendinnen. Nu volg ik de training seksuele voorlichting en heb ik opeens een hele groep vriendinnen, waarmee ik al mijn zorgen en blijdschap kan delen. Het heeft me zelfverzekerder gemaakt. Ik durf nu mijn mening te geven, ook thuis. En ik weet hoe ik mijzelf kan beschermen en hoe ik mij kan verweren. Ik heb ontzettend veel dingen geleerd waar ik eerder nooit over gehoord had".

Dit jaar zijn we meerdere trainingen seksuele voorlichting gestart voor jongens. Tijdens de intakes en lessen is gebleken dat jongens minder kennis hebben dan gedacht en dat zij thuis uit schaamte nergens over durven te praten. Vaders zijn vaak niet betrokken bij de opvoeding en hebben geen vertrouwensband met hun zonen. Ze voelen zich verlegen om met hun moeders er over te praten en zijn bang om uitgelachen te worden door hun broers. Ouders beseffen nauwelijks dat hun zoons met een verstandelijke handicap hierin kwetsbaar zijn. Ze denken dat hun zoon weet wat goede en verkeerde aanrakingen zijn en dat ze geen slachtoffer zullen worden van seksueel misbruik. Echter uit gesprekken met de jongens zelf blijkt dat zij niet weten wat goede en verkeerde aanrakingen zijn en zijn zij veel meer dan de meisjes verlegen in het delen van ervaringen.

Mijn zoon Turiqul kwam 30 jaar geleden al als kleine jongen naar het centrum in Falsathia. Hij kon niet lopen, niet praten en toonde geen interesse in andere kinderen. In het centrum kreeg ik te horen dat mijn zoon het syndroom van Down had. Ik kwam regelmatig met hem en hij leerde lopen en communiceren, hij gebruikte wat woordjes en leerde zijn lichaam en gebarentaal te gebruiken. Jaren later toen hij inmiddels 30 jaar oud was, ging hij in houtwerkplaats werken. Hiervoor moet hij 30-45 minuten lopen. En al heeft hij het altijd erg naar zijn zin daar, hij gaat nog maar zelden, mijn zoon is nogal lui.

Waar we het meeste trots op zijn is dat hij als danser aan verschillende culturele evenementen op lokaal niveau heeft meegedaan. Hij is altijd al gek geweest op drama en heeft echt fantastisch goed leren dansen. Waar we ook trots op zijn is dat hij heel sterk is en zowel zijn familie als zijn burens helpt. Hij snijdt het gras voor de koeien, maakt de stallen schoon en geeft ze eten. Hij laat niet over zich heen lopen en geeft wanneer nodig zijn mening. - Rizia Begun, moeder

Turiqul zelf zit er tevreden en glimlachend bij. Hij kijkt zijn Khalamma aan en zegt; ik ga nog meer oefenen met dansen en als ik heel goed ben, dan vlieg ik naar Nederland'.

**'Op een dag vlieg
ik naar Nederland'**

2016

Het meten van zelfvertrouwen

Met behulp van de Rosenberg Self-Esteem Scale (RSES) hebben we bij 51 jongeren gemeten hoeveel zelfvertrouwen ze hebben. Deze test bestaat uit 5 vragen gericht op zelfcompetentie en 5 vragen over eigenwaarde, de maximale score is 30 punten. De gemiddelde score van al deze jongeren is 20. Dit kan gezien worden als een normaal zelfvertrouwen (score tussen de 15 en 25 wordt gezien als een normale dosis van zelfvertrouwen). De score voor zelfcompetentie komt gemiddeld neer op 10 en het gevoel van eigenwaarde op 9. Vier jongeren scoren net 15 en 1 jongere slechts 13 punten. Aan de bovenkant zitten vier jongeren met een score van 25 of meer.

We kunnen zeggen dat in het algemeen de jongeren tevreden zijn met hun leven en dat ze vinden dat ze over een aantal goede kwaliteiten beschikken. Echter veel jongeren vinden dat ze weinig hebben om echt trots op te zijn en dat ze meer respect van de omgeving verdienen. Sommige jongeren met een verstandelijke beperking hebben een irreëel zelfbeeld, zij kunnen beperkt reflecteren op de werkelijkheid. Zij zien voor zichzelf dat zij evenveel mogelijkheden hebben als ieder ander.

51

Jongeren zijn tevreden met hun leven en vinden dat ze goede kwaliteiten bezitten.

22

Jongeren denken soms dat ze niets waard zijn.

40

Jongeren vinden dat ze meer respect verdienen.

47

Jongeren zijn positief over hun mogelijkheden.

“Voor de ‘Right to decide’ trainingen was ik erg gefrustreerd. Mijn zicht neemt elk jaar af en ik had het gevoel dat mijn leven niets meer waard was. Ik dacht zelfs aan het plegen van zelfmoord. Nu denk ik daar heel anders over, ik denk dat ik mijn opleiding met wat aanpassingen kan afmaken en heb goede hoop op een leuke baan. Ik heb geleerd om van mijzelf te houden”. – Farzana

“Ik heb een lichamelijke handicap en een ontwikkelingsachterstand. Ik woon op de zorgboerderij omdat mijn grootmoeder de zorg voor mij niet meer aan kon. Sinds ik hier woon heb ik echt héél veel geleerd. De Right to Decide trainingen zijn echt geweldig. Je kan wel zeggen dat ik uit mijn schulp ben gekropen en mij nu echt begint te ontwikkelen. Ik word niet meer uitgelachen en ik heb vrienden gemaakt. Een jaar geleden heb ik een kleine kruidenierswinkel gekregen en nu probeer ik daar mijn geld mee te verdienen, als dat lukt wil ik een grotere winkel, nog meer geld verdienen zodat ik kan trouwen”. - Ashraf

Mijn naam is Jolil Molla, sinds 1998 werk ik voor Niketan. Eerst als groepsbegeleider en daarna ben ik trainer van de houtgroep geworden. Dat past me beter want ik heb ooit de opleiding tot timmerman gevolgd. Niketan heeft zich in het begin alleen maar op kinderen gericht, maar toen die kinderen groter werden, liet Niketan ze niet in de steek en groeide mee met de hulpvraag. Want net zoals voor kinderen met een complexe handicap is er ook voor jongeren met een complexe handicap naast Niketan en DRRA nergens anders ondersteuning te krijgen. Wat ik goed vind aan ons werk is dat we heel breed kijken naar de behoeften van de jongeren. Dus niet alleen houtbewerking geven, maar ook sociale vaardigheden en seksuele voorlichting. Want de hormonen gieren door al die lichamen heen. Samen met de jongens maken we hulpmiddelen voor kinderen met een handicap, denk aan statafels, hoekstoeltjes en looprekjes. Ieder doet wat hij kan, de één schuurt alles, de ander zaagt, weer een ander verft. Ik vind mijn werk echt ontzettend leuk en ik heb een goede band met alle jongens. Wat er nog verbeterd kan worden is de marketing van onze producten. Het zou mooi zijn als we meer konden verkopen.

**'Niketan kijkt breed
naar de individuele
behoeften van jongeren'**

Vakgerichte trainingen

In **2004** zijn we gestart met het maken van kaarsen en het aanbieden van borduurlessen aan jongeren met een handicap. In de loop van de jaren veranderde de lessen naar cursussen weven, patroontekenen en naaien. In **2008** werden de eerste stappen gezet in het realiseren van een houtbewerking groep. Met de hulp van vele experts uit Nederland en Bangladesh konden we de houtbewerking groep steeds verder professionaliseren.

Houtbewerking : In de houtgroep leren 10 jongens aan de hand van een drie jarige lesmodule houtbewerking. Door de opbouw in moeilijkheidsgraad kunnen de jongens zich naar gelang de werkcompetenties waarover zij beschikken blijven ontwikkelen. De jongens maken gezamenlijk hulpmiddelen zoals statafels, speciale stoelen en looprekjes. Soms kunnen de jongens op grond van hun werkcompetenties en verworven vaardigheden doorgroeien naar een werkplek buiten de organisatie.

Handwerk : 9 meisjes komen naar het centrum in Baniajuri om vaardigheden te leren als opmeten, aftekenen, knippen, zomen en naaien. Het zijn vaardigheden waar nog steeds veel meisjes interesse in hebben en waarmee ze thuis wat inkomsten kunnen genereren.

Landbouw : Op de zorgboerderij verbouwen we organische groente en leren 10 jongens zorg dragen voor de veestapel die bestaat uit schapen, eenden, kippen en een koe.

Residentiële zorg

In **2009** zijn wij gestart met een woonvoorziening voor een diverse groep jongeren die geen ouders meer hebben of waarvan hun familie de complexe zorgvraag niet aan kan. Het gaat om jongens met emotionele en gedragsproblemen. Het idee was dat de groep jongeren met de huismoeders een familie zou vormen die voor elkaar klaar staat. Waar de jongens in 2009 elkaar nog achterna zaten met een stok en communicatie bestond uit geweld, is de sfeer nu één van warmte en van broederschap. Ze zijn zeer zorgzaam naar elkaar, ze helpen elkaar met allerlei dagelijkse vaardigheden, ze spelen een spelletje cricket met elkaar en helpen de zorgmoeders. Ze helpen bij het koken en het opdienen van het eten. Ze wassen hun eigen kleding en helpen de boer bij taken op het land en op de boerderij. En...zoals in elke familie zijn er ook wel eens ruzies.

De jongens hebben geleerd dat ze er mogen zijn. Ze worden gezien en er wordt naar ze geluisterd.

Ze hebben meer zelfvertrouwen gekregen en zetten voorzichtig de eerste stappen naar individuele emancipatie. Ze leren keuzes te maken en daarin hun verantwoordelijkheid te nemen. Dit gaat niet altijd goed, het proces verloopt over een hobbelig pad, waarop de omgeving moet anticiperen. We begeleiden en trainen de ouders en stimuleren familiebezoeken, zodat de jongeren deel blijven uitmaken van hun eigen familie.

Ik ben Sobita de zus van Shusal. Mijn broer heeft een complexe beperking en is volledig afhankelijk van zorg. Ik werk zelf sinds 2009 als huismoeder op zorgboerderij Afroza Place. Maar mijn broer komt al sinds 1995 naar Niketan. Na het overlijden van onze moeder heb ik de zorg van Shusal op mij genomen. Gelukkig heeft ze nog net gezien dat we samen op Afroza Place gingen wonen. Sindsdien voelt Niketan voor mij als mijn voogd. Het wonen op Afroza Place heeft heel wat veranderd in ons leven. Ik denk dat als Shusal thuis was blijven wonen, hij nu niet meer zou leven. Hier krijgt hij therapie, goede zorg en zit hij in een hygiënische omgeving. Thuis was dat absoluut onmogelijk. Ook heeft hij hier meer afleiding en de kans om anderen te ontmoeten. Zelf vond ik de zorg en het werken met mensen met een verstandelijke handicap niet altijd even leuk. Maar de medewerkers van Niketan hadden geduld met mij en inmiddels past het me beter.

Door de zorg van Shusal heb ik nooit kunnen trouwen. Mijn familie had ook geen geld om mij uit te huwelijken. Door zelf te sparen heb ik enkele jaren geleden mijn eigen huwelijk kunnen regelen. Helaas ben ik te oud om moeder te worden. Maar de jongens die op Afroza Place wonen, voelen inmiddels aan als mijn eigen kinderen. Als zij gelukkig zijn dan ben ik dat ook. Waar ik bang voor ben is de toekomst, wat als Niketan ooit stopt met ons te ondersteunen. Wie zorgt er dan voor mijn broer en de andere jongens?

'Niketan is mijn voogd'

2009

Samenleving

De samenwerking met de samenleving is organisch gegroeid en een succes omdat we hebben **meebewogen met** en hebben **geluisterd** naar de behoeften van de gemeenschap, de ouders en de kinderen.

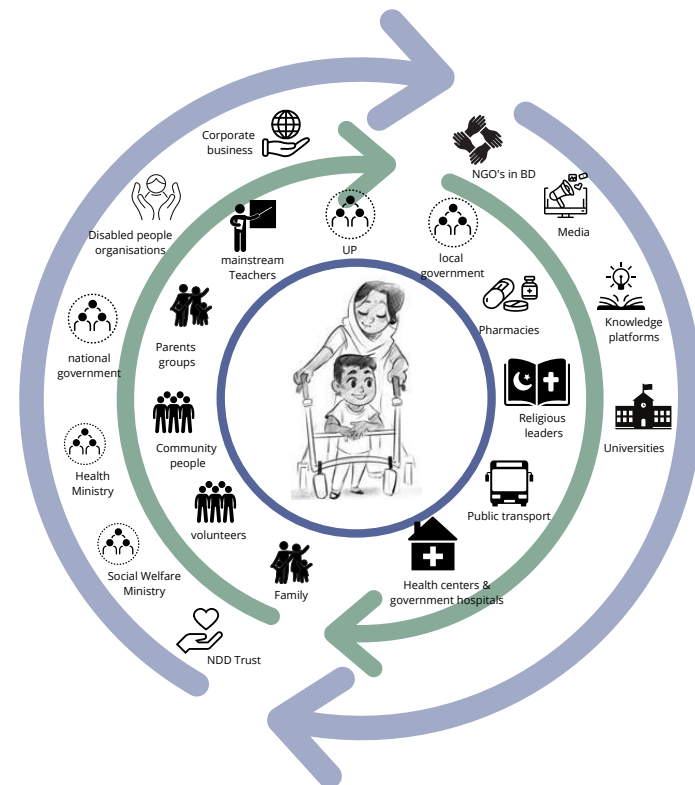
In **2013** hebben we met hulp van vrijwilligers uit de EU, sociale kaarten gemaakt van de omgeving waarin we werken. Zo kregen we inzicht in welke faciliteiten er waren, welke NGO's nog meer werkzaam waren in het gebied, welke vragen/behoefes er lagen en het aantal mensen met een handicap die bekend waren bij de lokale overheid. Na het maken van de sociale kaarten en aan de hand van de gegevens van de lokale overheid hebben we een survey uitgevoerd.

De sociale kaarten en de survey vormde de belangrijkste eerste stap in een multisectoriële samenwerking, welke gezien wordt als een van de belangrijkste uitgangspunten van een Community Based Rehabilitation (CBR) programma. CBR gaat niet over dat ene kind met een handicap dat therapie nodig heeft. CBR is het identificeren van alle kinderen (en volwassenen) met een handicap in een bepaald projectgebied en het aanbieden van diensten voor en met hen, ongeacht leeftijd, geslacht, type en omvang van de handicap.

Ons werk in de gemeenschap heeft de afgelopen 10 jaren geleid tot meer bewustwording en een grotere belangstelling vanuit de gemeenschap, zowel sociaal als lokaal bestuurlijk. De lokale overheid betreft ons bij de begrotingsbesprekingen, waarin zij jaarlijks vaststelt wat ze investeert in kinderen met een handicap en hun families. Op basisscholen worden kinderen met een handicap toegelaten, apothekers schrijven hen niet automatisch medicatie voor en in het openbaar vervoer en gezondheidsklinieken zijn gereserveerde plekken voor mensen met een handicap. Daarnaast heeft de lokale overheid gezorgd voor het faciliteren van trainingssessies voor ouders, apothekers en gezondheidswerkers.

Ook heeft de lokale regering gezinnen met een kind met een handicap toegelaten in diverse vangnetprogramma's (uitkeringen voor mensen met een handicap, weduwen, wezen etc) en zijn er zonnepanelen, een naaimachine, dekens en/of land aangeboden aan deze gezinnen.

“De multisectoriële samenwerking in het DRRA/Niketan CBR-programma is efficiënter en effectiever dan bij enig ander door mij geëvalueerd programma. Het belang van een netwerk is van cruciaal belang omdat dit zal leiden tot de broodnodige systeemwijziging!”- evaluator Huib Cornielje

Ik ben Dalima Rahman en ik werk bijna 19 jaar voor Niketan. Ik studeerde in Barangail, toen ik een buitenlander op een fiets zag rijden. Vol verbazing keek ik haar na. Ze woonde in Tepra en ik zag haar vaker fietsen. In die tijd zag je hier geen vrouwen fietsen, maar ik wilde dat ik dat ook kon en zou mogen. Wat een vrijheid zou dat geven. Ik vroeg aan mijn moeder "Hoe worden buitenlandse vrouwen zo groot?" Mijn moeder zei: "Hun land heeft veel geld, ze eten veel en goed en daarom zijn ze zo groot". Ik wilde vanaf toen veel geld verdienen en goed eten. Ik durfde toen nog niet te dromen dat ik op een dag met haar (Antoinette) zou werken.

Als Community Based Rehabilitation (CBR)-medewerker leerde ik heel anders naar mensen met een handicap kijken. Toen Niketan in 2013 het mantelzorg project startte kozen ze mij als projectmanager. Ik kon mijn oren niet geloven. Met de promotie steeg mijn zelfrespect en erkenning in mijn familie. Ook mijn financiële problemen waren opgelost, ik kon de opleidingskosten voor mijn kinderen betalen. Inmiddels heb ik veel aanzien gekregen in de thana's waarin ik werk. Ik ben voor niemand bang. Ik ben in staat om mijn eigen beslissingen te nemen. Ik ben ontzettend trots dat met 'mijn' project verschillende prijzen gewonnen zijn. Zelf kreeg ik in 2023 ook een mooie erkenning voor al mijn werk in de community. Ik blijf Niketan voor altijd dankbaar voor het veranderen van mijn leven.

**'Mijn zelfrespect
groeide'**

2013

Samenwerking met Union Parishads

52

VGF kaart - structurele financiële hulp van overheid

411

'Golden Citizen card' - geeft recht op financiële tegemoetkoming voor handicap gerelateerde kosten.

15

families kregen een tegemoetkoming onkosten medicijnen

18

families kregen een training in agricultuur en een donatie van zaden

3

families kregen een training verzorgen van vee en een donatie van € 360,-

Een Union Parishad (UP) is de kleinste administratieve en lokale overheidseenheid in Bangladesh. Er zijn 15 UP's in Ghior en Daulatpur Thana. Zij worden ondersteund door commissies, bestaande uit gekozen vertegenwoordigers van de UP's. Een UP is verantwoordelijk voor participatie van de lokale bevolking en ze houden zich bezig met onderwijs, gezondheid, gezinsplanning, sociaal welzijn en rampenbeheer, en landbouw, visserij en veeteelt. Daarnaast is ze verantwoordelijk voor het uitdelen van de zogenaamde Golden Citizen kaarten (uitkeringen) en hulpmiddelen. Het Ghior Upazilla Health Complex heeft in 2023 besloten dat alleen nog maar kinderen in aanwezigheid van fysiotherapeuten van DRRA gediagnosticeerd mogen worden voor deze 'Golden Citizen kaart' zodat er minder kans is op verkeerde diagnoses. Een mooi initiatief maar ook onze fysiotherapeuten zijn nog onvoldoende in staat om de juiste diagnoses te maken.

Veel UP's hebben nog onvoldoende zicht op gezinnen met een kind met een handicap en deze gezinnen weten niet welke steun ze vanuit de lokale overheden kunnen krijgen. Omdat ons programma voor kinderen met een handicap kwetsbaar is zolang het afhankelijk is van donoren hopen we het in de toekomst verder in te bedden bij de lokale overheid.

In een UP werken we samen met: Social Welfare Department, Upazilla Nirabahi, District Commission, Agriculture, Livestock, Youth development, Primary education en revalidatie service. Samen met de 'parents forums' hebben we veel voor elkaar gekregen.

Gemeenschap

Bewustwording en betrokkenheid moet niet alleen worden gericht op overheden en (overheids-)instellingen. Ook de gemeenschap helpen we inclusiever te worden door het organiseren van:

Openlucht bioscopen: 4x per jaar wordt er op een dorpsplein een bioscoop opgezet, waar we populaire films draaien en films en succesverhalen van mensen met een handicap laten zien en horen. We praten over gelijkheid, bespreken gangbare stereotyperingen zoals misvattingen over de capaciteiten van mensen met een handicap.

Focusgroep discussies: in 12 dorpen is er gepraat over (gender) gelijkheid, over misvattingen m.b.t. de mogelijkheden van mensen met een handicap, over kind huwelijken, misbruik en emotionele en sociale vernedering. In deze discussiegroepen participeren ouders, politieagenten, leerkrachten, lokale geestelijken en politieke leiders, jongeren met en zonder een handicap, dorpsbewoners etc.

'Anti geweld' comités in de negen dorpen. Tijdens ons werk in de gemeenschappen zien we minder (huiselijk) geweld en minder kind huwelijken. Dorpsbewoners durven elkaar nu aan te spreken en melden (huiselijk) geweld en kind huwelijken bij het comité.

"In mijn dorp is een openlucht bioscoop georganiseerd door Niketan. Hier waren politieke leiders, leraren, religieuze leiders, mensen met een handicap en hun familieleden, dorpsbewoners en veel jeugd aanwezig. Iedereen was erg enthousiast vooral over de video's van Sumi en Jiasmin, waarin twee jonge vrouwen met een handicap hun verhaal vertellen over huiselijk geweld en onrecht. Het is een effectieve manier om mijn dorpsbewoners voor te lichten". - Amir Uddin Bepary, Union Parishad member Narshi.

Mijn naam is Jiasmin en ik ben 26 jaar. Ik woon samen met mijn moeder en 2 broers, maar mijn broers negeren mij volledig. Helaas is dat mijn levensverhaal. Op school wilden klasgenoten niet naast mij zitten. Ze scholden me uit en sloegen me. Ik heb een klacht ingediend bij de leraren, maar dat kon hen niets schelen en mijn hulpkreet werd genegeerd. Ik slaagde erin om mijn middelbare schoolopleiding af te ronden, maar kreeg met veel problemen te maken toen ik me aanmeldde voor de universiteit. Ik werd een last voor mijn familie en werd uitgehuwelijkt. Mijn man schaamde zich voor mijn handicap. Dus verliet hij mij. Het leven had geen zin meer voor mij en ik besloot zelfmoord te plegen. Maar toen hoorde ik over de life skills training van Niketan en ik werd tot mijn grote geluk toegelaten. Het team van Niketan zag mij wel en sindsdien is mijn leven totaal veranderd. Nu gaat het goed met mij en kan ik mijzelf en mijn moeder financieel onderhouden. Ik zou tegen alle ouders van meisjes willen zeggen, leer uw dochters belangrijke levensvaardigheden in plaats van haar uit te huwelijken. Er komt een dag dat ze uw verantwoordelijkheden op zich neemt en voor u moet zorgen.

**'Niketan zag mij
wel en sindsdien is
mijn leven
veranderd '**

Samenwerking regulier basisonderwijs

In **2013** zijn we gestart met de samenwerking met reguliere basisscholen om hen te helpen bij het organiseren van inclusief onderwijs. Inclusief onderwijs vergt dat scholen klaar staan voor maatwerk voor leerlingen met verschillende ondersteuningsbehoeften. We zagen dat scholen wel kinderen met een handicap geregistreerd hadden, maar dat deze kinderen niet fysiek op school waren. Dit door belemmeringen als toegankelijkheid, ongeschikt lesmateriaal of gedrag van leerkrachten en leerlingen.

Door op scholen te praten met kinderen en leerkrachten zagen we in de loop van de jaren dat gedragsverandering van leerkrachten en leerlingen richting kinderen met een handicap mogelijk was. Om meer handvaten te bieden om gedragsverandering te realiseren hebben we het 'Stories for Inclusion' project geïntroduceerd. Dit programma bestaat uit trainingen en een voorleesboek met handleiding voor leerkrachten (voor meer informatie zie pagina 42).

Ruim 150 leerkrachten en 4060 leerlingen op 20 basisscholen gebruiken elke donderdag het voorleesboek 'Mijn naam is Runa' wat over een meisje met een handicap gaat. Het boekje zorgt voor verandering in aannames en misvattingen. Elke school is ook bezocht door een jonge vrouw met een handicap, die haar eigen ervaringen met de leerlingen deelde. En wat blijkt, kinderen met en zonder handicap hebben dezelfde dromen en gevoelens.

“Het verhaal van Runa is gebaseerd op de werkelijkheid en van enorm educatief belang. Het heeft de houding van leerlingen zonder een handicap naar die met een handicap veranderd. En dat heeft direct effect op het leven van kinderen met een handicap. Dit lesmateriaal kan grote veranderingen in de onderwijssector teweegbrengen als het projectgebied wordt uitgebreid”. - Hasina Akter, Upazilla Education Officer, Ghior.

Waar leerlingen eerst niet naar de naam van een leerling met een handicap vroegen, doen ze dat nu wel. En wilden ze eerst niet naast iemand zitten met een handicap, nu is dat geen probleem meer. Ze doen mee bij het buitenspelen en de kinderen zonder handicap komen op voor hun leeftijdsgenootjes die een handicap hebben. Een mooie les die ze op school leren, want gelijkwaardigheid leidt tot meer respect en uiteindelijk een meer inclusieve samenleving.

Om inclusie verder te stimuleren zijn er in samenwerking met de UP's en de reguliere basisscholen inclusieve spel- en sportdagen georganiseerd. Deze inclusieve spel- en sportdagen worden door de lokale overheid gefinancierd. In 2024 gaan we met 40 scholen werken.

Mijn 10-jarige zoon Arian Nur heeft een spastische verlamming. Al sinds dat hij elf maanden oud was, kwam ik naar het vroeghulp programma van Niketan. Arian heeft hier een hoop geleerd en gaat nu deels naar het speciaal en deels naar het regulier onderwijs. Het centrum heeft ons leven echt veranderd, ik heb hier diverse trainingen gevolgd en we hebben een naaimachine gekregen waardoor ons gezin er nu financieel beter voorstaat. Arian werd in ons dorp altijd gepest, het was zijn grote wens om vrienden te maken. Doordat hij nu kan lopen en naar de reguliere school gaat is het hem gelukt om vrienden te maken. Mijn grootste wens is dat Niketan een door de overheid erkende formele reguliere school kan starten voor kinderen met een handicap. Want de leerkrachten in het reguliere onderwijs zijn helaas nog steeds onvoldoende geschoold om onze kinderen les te geven. - Nilufa, moeder

**'Het is mijn zoon
gelukt om vrienden
te maken '**

2020

Kennisoverdracht

Om meer kinderen en jongeren met een handicap in Bangladesh te kunnen bereiken delen we sinds 2018 onze kennis en gaan we diverse samenwerkingsverbanden aan.

We Care project

Het "We Care"-project heeft een bijdrage geleverd aan het versterken van een meer inclusieve SRGR-gezondheidszorg in Bangladesh. Ook kwetsbare jongeren, mensen met een beperking en jongeren uit minderheidsgroeperingen kunnen nu met hun vragen terecht bij SRGR-gezondheidszorg. De kwaliteit van SRGR-diensten is hierdoor verbeterd, zowel binnen de lokale overheid als in dorpen en op scholen.

Sinds de start van het project in **2019** werkte het We Care-project aan het verbeteren van informatie over Seksuele en Reproductieve Gezondheid en Rechten (SRGR) en inclusieve gezondheidszorg. Om dit te bereiken heeft het We Care-team verschillende curricula ontworpen met bijbehorende tools, zoals animatiefilmpjes, oefenbladen en pictogrammen. Er zijn trainingen gegeven om gezondheidsprofessionals, supervisors en SRGR-trainers te trainen in lesmethoden, curriculumontwikkeling en inclusiviteit. De instituten voor technisch en beroepsonderwijs hebben nu verbeterde curricula, en circa 460 gezondheidsfunctionarissen zorgen voor verbeterd toezicht op en ondersteuning voor SRGR-diensten. De Family Welfare Visitors (FWV's) en Family Welfare Assistants (FWA's) worden nu getraind met de nieuwe curricula. 20 Sub-Assistant Community Medical Officers (SACMO's) geven momenteel interactieve trainingen.

Het project heeft niet alleen een positieve impact gehad voor individuele mensen, maar ook voor organisaties, onderwijsinstellingen en nationale instellingen. Door het geven van trainingen, curricula te evalueren en kennis te verspreiden, hebben mensen in Bangladesh betere toegang tot SRG-faciliteiten gekregen.

Het project is in **2023** succesvol afgerond en het trainingsmateriaal is geïntegreerd in het Bengaalse overheidssysteem. Bangladesh ontwikkelt langzaam maar zeker een SRG-gezondheidszorg die inclusiever en meer respectvol is.

Voor Niketan was het leerzaam om in een consortium te zitten met KIT, Rutgers en overheidsinstellingen van Bangladesh. Met onze specifieke deskundigheid zorgden we ervoor dat de behoeften van mensen met een handicap consequent werden meegenomen in de ontwikkeling van curricula tot en met het daadwerkelijk geven van trainingen aan de doelgroepen. We zijn er trots op een klein onderdeel van dit consortium te zijn geweest en dat onze inspanningen de SRGR-gezondheidszorg in Bangladesh inclusiever zal maken.

Het We Care-project was een NUFFIC-project en werd uitgevoerd door een consortium bestaande uit KIT, Rutgers, RedOrange, Niketan, NIPORT en DGFP in Bangladesh.

Het pictogram boekje is onderdeel van het trainingsmateriaal

Mijn naam is Nizam Uddin, ik ben de manager van alle door Niketan ondersteunde projecten. Niketan heeft in zijn 25 jaar veel bereikt, te veel om nu op te noemen. Maar het meest bijzondere en unieke vind ik de steun tijdens de coronapandemie. We schakelde heel snel van les op school, naar lessen thuis en in veranda schooltjes. We gaven alle gezinnen een geldbedrag zodat ze hun hoofd boven water konden houden, want velen raakten hun werk en inkomsten kwijt. De lokale overheid was zo onder de indruk dat ook zij met donaties over de brug kwamen. We hebben de gezinnen toen laten zien dat ze altijd op onze steun kunnen rekenen. Een van mijn mooiste persoonlijke momenten met Niketan was in Nederland. Ik mocht daar 3 weken meedraaien in een centrum voor kinderen met een handicap. Op een vrije dag zijn we naar het drielandenpunt gereden. Die dag ontbeet ik in Nederland, lunchte ik in België en at ik mijn avondeten in Duitsland. Onvergetelijk! Niketan is innovatief, luistert goed naar onze behoeften en steunt mij in mijn werk, waardoor ik mijn taken goed kan uitvoeren. Het resultaat is tevreden ouders, gezinnen die er financieel beter voorstaan, kinderen die zich ontwikkelen en gemeenschappen die inclusiever worden. Ik hoop dat we in de toekomst ons nog meer kunnen gaan richten op volwassenen met een handicap. Er moeten meer vakgerichte trainingen komen en een woonvoorziening voor vrouwen met een complexe beperking. Ook hoop ik dat de overheid zijn verantwoordelijkheid gaat nemen en onze programma's financieel gaan ondersteunen.

'Niketan is innovatief'

2021

Stories for Inclusion

Kinderboeken zijn een onschatbare bron van informatie en waarden. Ze weerspiegelen de opvattingen in de samenleving over diversiteit. De visuele en verbale boodschappen die kinderen uit verhalenboeken ontvangen, beïnvloeden hun ideeën over zichzelf en anderen. Afhankelijk van de kwaliteit van het verhaal kunnen ze het positieve zelfconcept van kinderen versterken (of ondermijnen), nauwkeurige (of misleidende) informatie over mensen met verschillende identiteiten aanleren en een positieve (of negatieve) houding ten aanzien van diversiteit bevorderen.

Kinderen met een handicap hebben drie tot vier keer meer kans om het slachtoffer te worden van scheldpartijen, plagen en pesten dan hun leeftijdsgenoten zonder handicap. Vaak worden kinderen met een beperking afgebeeld en beschreven op een droevige en passieve manier in plaats van op een positieve en actieve manier. Ze worden vaak beoordeeld op basis van hun beperkingen en zwakheden, in plaats van op basis van hun capaciteiten. Wat ze goed kunnen, wordt vaak genegeerd.

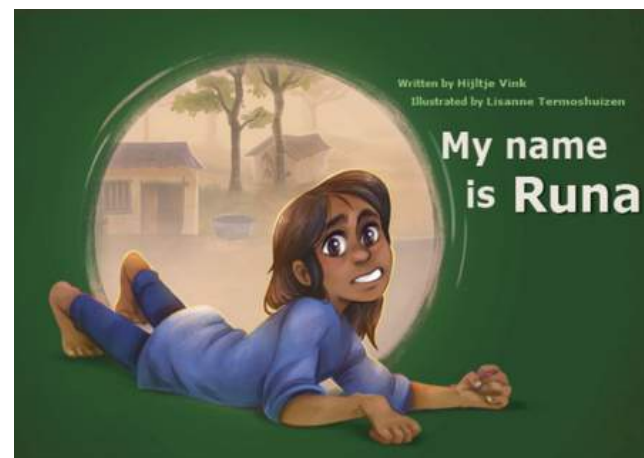
'Stories for Inclusion' richt zich op het zichtbaar en gewoon maken van kinderen met een beperking. De belangrijkste doelstellingen zijn (1) het bieden van toegang tot inclusieve verhalenboeken aan kinderen en leraren om het bewustzijn en begrip te vergroten, en (2) het pleiten voor inclusieve klassen.

In **2023** zijn 150 leerkrachten met dit project in 20 scholen aan de slag gegaan. Uit interviews met leraren bleek dat alle leraren het boek "Mijn naam is Runa" beschouwde als een aanwinst voor zichzelf, hun leerlingen en voor de schoolbibliotheek. Aangezien verhalenboeken over handicaps niet beschikbaar zijn in Bangladesh. Ze gebruiken het boek bij verschillende activiteiten (bijvoorbeeld rollenspellen) en sommigen praten ook over dit boek met collega's op andere scholen, vrienden en burens in hun gemeenschap. Ze zien een positiever gedrag bij leerlingen tegenover hun leeftijdsgenoten met een beperking.

Maar niet alle kinderen genoten van Runa's verhaal, sommige werden er verdrietig van, omdat ze soortgelijke ervaringen hebben, zoals schelden en uitgesloten worden van (speel)activiteiten. Zo zorgde het verhaal over Runa in onze klassen ook over meer gesprekken over emoties en welzijn.

Omdat zowel leerkrachten als ouders aangeven dat er nog een gebrek is aan professionele kennis en pedagogische vaardigheden voor inclusief onderwijs, zijn we in 2023 gestart met het maken van een uitgebreidere trainingsmodule voor leerkrachten.

De lokale overheid in Bangladesh omarmt het project en zou het liefst zien dat alle scholen in het district Manikganj gebruik gaan maken van het kinderboek 'Mijn naam is Runa'. Een NGO in Patuakhali (zuiden van Bangladesh) heeft het boekje aangeschaft en gebruikt het in diverse scholen. Ook daar zorgt het boekje voor meer inclusie en minder pestgedrag. In 2024 zal BRAC (werelds grootste NGO) het Runa boekje gaan gebruiken op hun scholen.

Het Stories for Inclusion project is in samenwerking met Biblionef Nederland. Het kinderboek wordt ook in Ghana en Oeganda gebruikt.

Mijn naam is Ayesha en ik ben veertien jaar. Ik heb een lichte spastische verlamming. Tot voor kort werd ik door burens en community uitgemaakt voor kreupele. Ik was een stil meisje met weinig zelfvertrouwen. Ik volgde de training seksuele voorlichting en leiderschap. Nu ga ik als ervaringsdeskundige naar scholen. In 10 scholen in Daulatpur wordt het Runa boekje gebruikt, een waargebeurd verhaal wat gaat over een meisje met een spastische verlamming. Om het verhaal van Runa nog meer inhoud te geven, heb ik op 10 scholen in de klassen 3,4 en 5 mijn levensverhaal verteld. Hoe ik werd nageroepen, dat andere kinderen op school niet naast mij wilde zitten en/of spelen en hoeveel pijn mij dat deed. De kinderen hingen aan mijn lippen, het was muistil in de klas als ik mijn verhaal vertelde. Ze vonden het zielig voor mij, en na mijn les vroegen de kinderen mijn telefoonnummer, ze wilde me graag bellen, ze vonden mij dapper en een goede leerkracht. Als ik nu leerlingen van één van de scholen tegenkom, dan groeten ze me en noemen ze mij madam. Ik een madam, een half jaar geleden was ik nog die kreupele. Ik weet nu wel wat ik later wil worden, ik vond het lesgeven zo gaaf, ik word later leerkracht.

**'De kreupele die
een madam werd'**

Reaching the Hard to Reach

Elk kind heeft het recht zich te ontwikkelen (VN Kinderrechten Verdrag Art. 6). Maar sommige hebben daarbij professionele hulp nodig die niet altijd overal verkrijgbaar is. Daarom hebben Niketan, partnerorganisatie DRRA en communicatiebedrijf RedOrange het initiatief genomen om een kennisplatform te realiseren. Het platform is als app beschikbaar op telefoons en is voor ouders/verzorgers, voor semi-professionals en voor bestuurders. Op dit moment is het platform nog in de pilotfase en zijn de online modules voornamelijk gericht op ouders. Er zijn modules over voeding, kwijlen, de grove motoriek en over communicatie. Dit jaar hebben we de module grove motoriek volledig afgerond met de video's over kruipen, staan en lopen. Neemt u een kijkje op: <https://shokkhom.org/>

Om ouders buiten onze eigen programma's te informeren over het kennisplatform worden posters opgehangen op scholen, lokale overheidsgebouwen, gezondheidsklinieken en bij apothekers.

De modules die ontwikkeld zijn worden in Bangladesh gebruikt door onze partnerorganisatie DRRA en revalidatiecentrum LAMB in Dinajpur. Naast het kennisplatform zijn de video's ook via YouTube te zien. Daar worden ze gebruikt door ouders en semi professionals uit India, Nepal, Sri Lanka, Vietnam, Indonesië en Pakistan.

Om doelgroepen buiten Bangladesh nog beter te bereiken zijn we een samenwerking aangegaan met Enablement en Cerebral Palsy Africa. De boekjes die bij de video's behoren zijn vertaald naar het Engels en worden ook gebruikt in Vietnam en Zambia.

In het komend jaar maken we modules voor burgemeesters, die hun dorp inclusiever willen maken. We laten ze zien waar je kan beginnen, hoe je activiteiten kunnen ontwikkelen, en ze horen ervaringen van collega burgemeesters. Daarna ontwikkelen we ook modules voor hoofden van scholen en gezondheidscentra, zodat onze ervaring toegankelijk is voor dorpen elders in Bangladesh.

Andere samenwerkingsverbanden

USAID: Op het kennisplatform 'Advancing Nutrition' van USAID is een link opgenomen naar de kennispagina van Niketan en een verwijzing naar onze instructie video's. <https://www.advancingnutrition.org/resources/disability-resource-bank/disability-resources>

2Mothers: Het Nederlandse sociale bedrijf werkt samen met de Bengaalse sociale bedrijven Corr te Jute en Beni Bono. Gezamenlijk bieden zij werkgelegenheid aan 48 ouders van kinderen met een handicap.

Terre des Hommes: Er is onderzocht of we op het gebied van seksuele voorlichting aan jongeren kunnen samenwerken. De intentie is om onze krachten hierin te bundelen.

Prakriti O Poribesh Kendra : Dit initiatief van lokale vrijwilligers wil de arme bevolking op het platteland van Bangladesh op een duurzame manier helpen. Zij hebben dit jaar aan 89 gezinnen in ons project 2000 tk (€ 16,60) gegeven en fruit en houtbomen. Dankzij de bomen hebben de ouders niet alleen inkomsten maar ook schaduw en een gezondere leefomgeving.

Niketan in Nederland

Bestuur en toezicht

Niketan is een non-profit organisatie met een bestuur dat bestaat uit vrijwilligers.

Rutger-Jan Schoen: Voorzitter, beleidsontwikkeling en kwaliteitstoetsing. Bestuurslid sinds 1 februari 2014 (niet herkiesbaar). Rutger-Jan is adviseur strategische communicatie en verandermanagement Internationale samenwerking.

Antoinette Termoshuizen: Secretaris, contactpersoon Bangladesh en fondsenwerving. In functie sinds 6 augustus 1998 (herkiesbaar).

Saskia Caspari : Penningmeester. In functie sinds 1 juni 2023 (herkiesbaar). Saskia werkt in het Structured Finance team van FMO.

Joost Kurstjens: Penningmeester. In functie sinds 1 september 2019 (herkiesbaar). Joost is gepensioneerd intern accountant en heeft vele jaren ervaring op de financiële afdeling van de Europese Commissie in onder meer Bangladesh en Azerbaidjan.

Marion Elzenaar: Contactpersoon Jostiband (ambassadeur van Niketan), zorgcoördinator en ontwikkeling kind volgsysteem. In functie sinds 1 april 1999 (herkiesbaar). Marion is werkbegeleider Horeca team bij Middin

Els Heijnen-Maathuis: contactpersoon cluster 2. In functie sinds 1 februari 2020 (herkiesbaar). Els is senior educatie adviseur met jarenlange ervaring in diverse landen in ontwikkeling in Afrika en Azië.

Niketan heeft geen toezichthoudend orgaan zoals aanbevolen in de code Wijffels. Sinds augustus 2017 is Niketan een door het CBF (www.cbf.nl) erkend goed doel. Dat betekent dat het aan alle eisen die hieraan gesteld en jaarlijks gecontroleerd worden, voldoet. Het erkenningspaspoort is te vinden op www.cbf.nl/organisatie/niketan.

De secretaris van de stichting onderneemt alle bureauactiviteiten. Het bestuur geeft richting en houdt toezicht op deze activiteiten en ondersteunt in de uitvoering. De bestuursleden leveren hun steun geheel onbezoldigd. De gemiddelde tijdsbesteding van de bestuursleden is rond de ½ -1 dag per week. De secretaris is full time betrokken bij Niketan

Raad van Advies

De Raad van Advies geeft het Bestuur "gevraagd en ongevraagd" advies met betrekking tot de activiteiten van Niketan. De leden van de Raad van Advies leveren hun bijdrage geheel onbezoldigd. Een keer per jaar komt het bestuur en RvA bijeen. De raad bestaat uit:

Felix Piguillet, gepensioneerd, oud voorzitter Niketan en oud regiomanager verstandelijke gehandicaptenzorg bij Ipse de Bruggen.

Paul de Nooijer, Inspecteur bij de afdeling Inspectie, Onderzoek en Beleidsdoorlichting (IOB) van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. (Afgetreten in augustus 2023)

Ella de Voogd, gepensioneerd, senior beleidsmedewerker bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Heeft vele jaren ervaring op het gebied van gender en SRGR in Bangladesh.

Ik ben ruim 25 jaar vrijwilliger/ bestuurslid bij Niketan. 25 jaar Niketan. Wat een mijlpaal!

*De zorg, zoals wij die in Nederland kennen staat zover af van de kennis in Bangladesh. Dit heeft mij gemotiveerd om mijn kennis zoveel mogelijk over te brengen. Maar het gebrek aan kennis en zorg was niet het enige. Geld en materialen waren ook schaars. Dus we organiseerde workshops, stonden op braderieën, initieerde sponsoracties en sleepte koffers vol speelgoed mee. De basiszorg sloeg zo goed aan dat de kinderen zich echt gingen ontwikkelen en de vraag naar passend lesmateriaal ontstond. Geweldig dat de lesboeken en methodes die ik heb mogen ontwikkelen iedere dag nog gebruikt worden. De directe hulp van gewoon doen, handen uit de mouwen werd voor mij een belangrijk onderdeel van mijn leven. De warmte van de mensen in Bangladesh is zo bijzonder dat het voor een levenslange verbondenheid zorgde. In mijn vele missies zag ik de leergierigheid van de Bengaalse medewerkers groeien, de betrokkenheid van ouders toenemen en het kind met een handicap zich ontwikkelen. Dankzij de vele vrijwilligers, konden we **ONZE** kinderen een menswaardig bestaan geven. Zonder hen, de ouders en medewerkers was dit alles niet gelukt. Ik ben trots daar één van te mogen zijn. Nooit gedacht dat ik met mijn Nederlandse vakgerichte kennis daadwerkelijk verschil uit kon maken in de zorg voor mensen met een handicap in Bangladesh. - Marion Elzenaar*

'Daadwerkelijk verschil maken.'

1999

Fondsenwerving & draagvlakvergroting

In 2023 zijn we diverse keren in Bangladesh in het reguliere en landelijke nieuws geweest met onze projecten en met de door Dalima Rahman gewonnen prijs. We publiceerden een artikel in EENET en schreven een "Learning Brief" over ons Stories for Inclusion project. Samen met de Ambassade van Bangladesh in Nederland organiseerden we een netwerkdag en we vertelden ons verhaal in diverse protestante kerken. Het speciaal voortgezet onderwijs in Tegelen organiseerde een sponsorloop en we organiseerden een vrijwilligers dag om terug te kijken op 25 jaar Niketan.

Niketan kon de afgelopen 25 jaar rekenen op een groot aantal vrijwilligers, die met hun expertise en inzet van enorme waarde waren. Ook dit jaar hebben vrijwilligers bijgedragen aan onze resultaten. Dit jaar willen we in het bijzonder Natalie Ganzeboom bedanken voor al het vertaalwerk van het Nederlands naar het Engels en Mahamuda Rahman voor haar ondersteuning bij het ontwikkelen van de video's seksuele voorlichting en vertalingen naar het Bengaals.

In dit foto overzicht een ode aan 25 jaar vrijwilligers.

Goed bestuur,risico's en naleving

Goed bestuur

De projecten in Bangladesh worden uitgevoerd door onze lokale partnerorganisatie DRRA. In nauw overleg met Niketan worden de projecten gedefinieerd, uitgevoerd en geëvalueerd.

Wij zijn dagelijks in contact met leidinggevend en medewerkers van DRRA die op onze projecten werken. De financiële en inhoudelijke rapportages zijn altijd goed geweest en bestuursleden zijn meerdere keren per jaar aanwezig op de projecten. We werken dan nauw samen met DRRA staff en management en checken daarbij persoonlijk met eigen ogen de kwaliteit van het werk van de DRRA medewerkers. Het belang van de kinderen in onze projecten staat daarbij altijd centraal.

Daarnaast heeft Niketan voor de financiering overleg met sponsors in Nederland en Bangladesh. DRRA rapporteert ieder kwartaal de vorderingen en de gemaakte kosten. De NGO's in Bangladesh worden gecontroleerd door het NGO Affairs Bureau, een door de overheid in 1990 ingerichte organisatie om NGO's flexibeler te doen opereren en de accountability van hun activiteiten mede te waarborgen. Zie ook: <http://www.ngoab.gov.bd/>

De interne accountant van DRRA controleert ook deze lokale administraties. Daarnaast houdt het NGO Affairs bureau specifieke audits en toetsingen. Niketan controleert ieder half jaar ook zelf de overzichten van projectuitgaven. Ze vergelijkt deze met de vooraf ingediende begrotingen en bekijkt steekproefsgewijs of de uitgaven terecht en daadwerkelijk zijn gemaakt. Bij afwijkingen dienen betrokkenen daarover schriftelijk te rapporteren. DRRA die ook voor andere organisaties dan Niketan projecten uitvoert, laat jaarlijks de boeken van de verschillende projecten door een erkende onafhankelijke externe accountant controleren. Niketan heeft inzage in deze accountantsrapporten.

Organisatorische continuïteit

Niketan wordt nagenoeg volledig gerund door vrijwilligers. De stabiliteit en continuïteit van Niketan is dus sterk afhankelijk van de kwaliteit en blijvende inzet van deze vrijwilligers. Het bestuur is zich ervan bewust dat met de huidige werkwijze, de samenstelling, betrokkenheid en expertise van het bestuur van belang is voor de continuïteit van het project. In ons 5 jaren Beleidsplan Niketan 2020-2025, hebben we aangegeven dat we hier extra aandacht aan zullen besteden. Het gaat om de continuïteit van de zorg voor de kinderen waar we ons al zo lang voor inzetten. Een deel van de zorg zal, in lijn met de ontwikkeling van Bangladesh, ook meer door de nationale en lokale overheid samen met de private sector moeten worden overgenomen. De bijdrage van Niketan zal dan in samenwerking met andere partijen meer verschuiven naar vernieuwing, innovatie, delen van kennis en ervaring onder grotere groepen van de samenleving. In 2023 heeft Niketan de kennisplatform Shokkhom gelanceerd om ouders van kinderen met een beperking grootschalig te kunnen bereiken.

Continuïteit van onze partnerorganisaties

Hoewel Niketan slechts een heel klein deel voorfinanciert, is het toch van belang een betrouwbaar en actueel inzicht te hebben in de continuïteit van onze partner organisatie DRRA, zonder daarbij onze onafhankelijkheid te verliezen. Het Bestuur zal daartoe jaarlijks met de directie van DRRA de gezondheid van de organisatie bespreken. Daarnaast zal de Penningmeester beschikbare audits bestuderen en bespreken om met management of auditors.

Medewerkers Niketan / DRRA

6 Vrijwillige
bestuursleden
in Nederland

47 Betaalde
project-
medewerkers
in Bangladesh

6 Flexibele
inzetbare
vrijwilligers in NL

1
Betaalde fondsenwerver

 +/- 2.057
uur vrijwilligerswerk door bestuursleden.

Risicomanagement

Koersrisico

Niketan heeft de contracten en oorspronkelijke budgetten in Taka vastgelegd, en betalingen werden voor het grootste deel van 2023 in Euro overgemaakt tegen de koers van de dag van declaratie. Daardoor sluiten de gemaakte kosten in Taka relatief nauwkeurig aan bij de koersfluctuatie van de Taka. Het resterende koersrisico komt bij Niketan te liggen. Sinds 2024 maakt Niketan de betalingen direct in Taka over, waardoor er geen koersverschillen meer zijn tussen budget en betalingen.

Risico van onvoldoende fondsen

Ieder jaar is het weer de vraag of we voldoende fondsen kunnen werven om de projecten te blijven ondersteunen. Bangladesh, momenteel door de Wereldbank geclassificeerd als lower-middle-income country, zal in 2031 overgaan naar de status van higher-middle-income. De VN classificeert Bangladesh als Least Developed Country, maar de classificatie ervan zal tegen 2026 verbeteren tot Development Country. Deze factoren kunnen het vermogen van Niketan om fondsen te werven negatief beïnvloeden. Niketan bewandelt meerdere wegen om de financiering veilig te stellen:

1. We onderhouden goede contacten met vermogensfondsen
2. We maken gebruik van de diensten van een externe fondsenwerver.
3. We richten ons meer op fondsenwerving in Bangladesh zelf en zijn daar in toenemende mate succesvol in. De opbrengsten worden rechtstreeks van de door ons te betalen projectkosten afgetrokken.
4. In de afgelopen jaren hebben we een buffer op kunnen bouwen

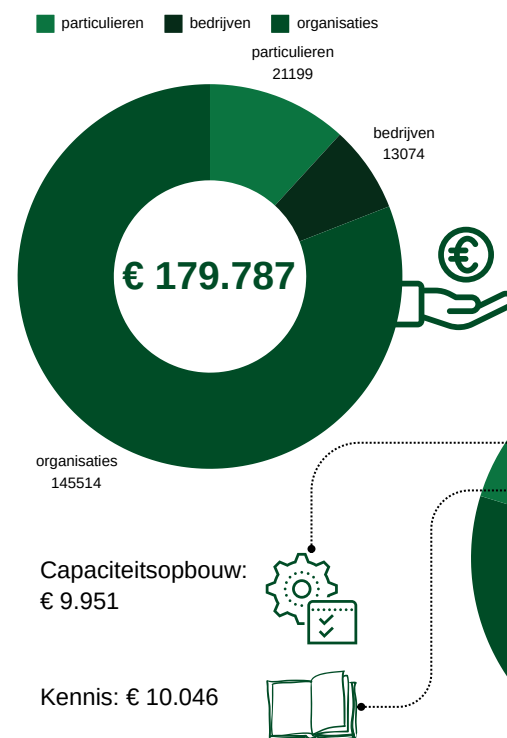
Beleggingsrisico

De omvang van onze financiële middelen is zodanig, dat we gedurende ca. anderhalf jaar aan de doelstellingen kunnen voldoen en onze activiteiten kunnen continueren. Gezien deze korte beleggingshorizon heeft het bestuur besloten de middelen uitsluitend als onmiddellijk opneembare banktegoeden (rekening courant of spaarrekening) aan te houden.

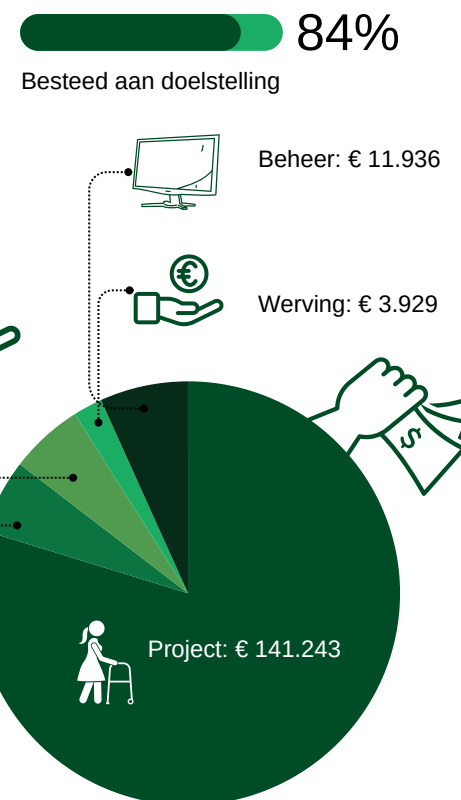
Financieel overzicht 2023

In 2023 heeft Niketan een bedrag van **€ 179.787** uit fondsenwerving ontvangen. Dat is € 23.027 lager dan in 2022. De kosten voor het uitvoeren van ons programma bedroegen in totaal 151.289 euro, wat € 18.899 lager is dan 2022. Dit komt voornamelijk door de gunstigere wisselkoers van euro naar taka. Daarnaast heeft Niketan in 2023 € 9.951 aan een uitgebreide evaluatie van het CBR-project, € 3.929 aan wervingskosten, en € 11.936 aan beheer en administratie besteed. In totaal heeft Niketan gedurende het jaar € 2.683 minder uitgegeven dan ontvangen. Zie onze jaarrekening voor een volledig overzicht van de financiële resultaten.

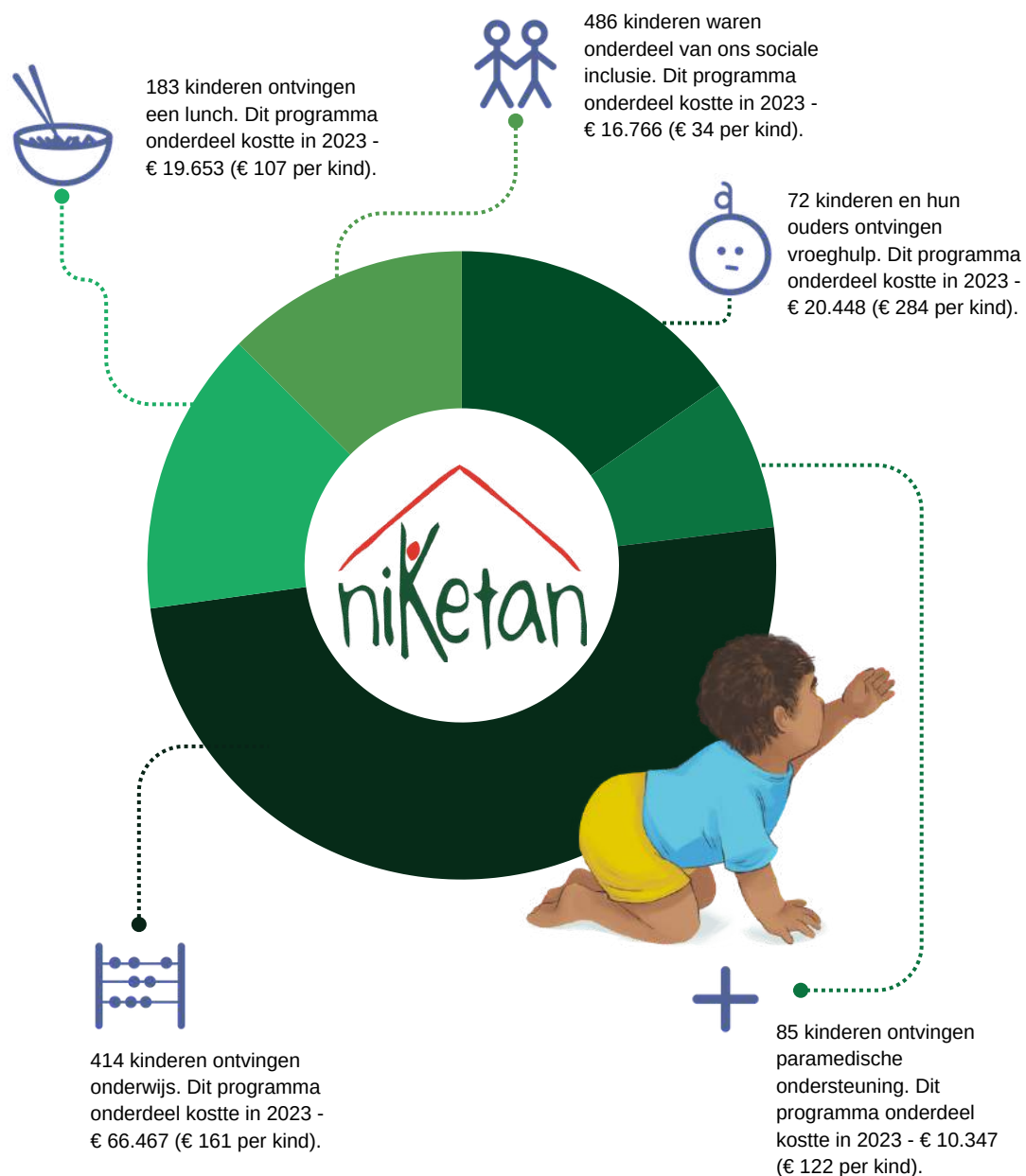
Opbrengsten

Bestedingen

Kosten overzicht per projectonderdeel

Effect vooruitbetaalde projectkosten

Zoals vermeld in de betreffende post van de jaarrekening is een bedrag van 24.636 euro gereserveerd voor activiteiten in 2024, welke zullen worden besteed aan het Durable Care and Education project.

Lokale fondsenwerving

DRRA krijgt in toenemende mate steun van Bangladeshi donoren, zowel particulieren als andere organisaties en bedrijven. Deze donaties worden gestort op de lokale bankrekening, beheerd door DRRA. Daarnaast werken we in toenemende mate samen met de lokale en nationale overheid, die in staat zijn om soms lokale kosten voor hun rekening te nemen. Vanaf 2024 wordt het dagcentrum in Dhaka volledig overgenomen door lokale donoren.

Kennis delen

In 2023 heeft Niketan 9.046 euro besteed aan de opbouw van het kennisplatform. Het kennisplatform wordt in de komende jaren doorontwikkeld. De verwachting is dat Niketan's uitgaven over de komende jaren toenemend zullen verschuiven naar projecten die betrekking hebben op kennisdelen en zoeken van partners hiervoor.

Niketan ontving steun van:

Wij bedanken de volgende donoren:

De Wisselbeker

Elise Spykman

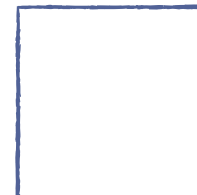
EEND

DJDGS

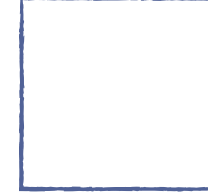
H. Harstra

Hidora

Ineke Feitz

Stichting Jong

Pro Victimis

Perspectiva

Rotary

Royal IHC

Serra
Foundation

S.O.S

SummerFund

Thom Foundation

Webvoorraad

Wierda Baas

W.M de Hoop

Stille fondsen

Ook danken wij de vele trouwe particuliere donateurs en vrijwilligers die ons jaar na jaar steunen.

I got to know Niketan as an enthusiastic group of people who have been committed to children with complex disabilities in our beautiful country of Bangladesh. Thirty years ago, on her way home to Holland on her bike, Antoinette got 'hooked' by our beautiful country and people, and started this wonderful initiative. Since then, Niketan has been not only committed to the child with a disability but also to helping their parents, local government, schools, and whole communities to become more inclusive. A more inclusive Bangladesh is a wonderful goal. I would like to call on us all to support this effort. While Bangladesh is developing rapidly, we need to be sure that our vulnerable children are not left behind. - Riaz Hamidullah, Ambassadeur van Bangladesh in Nederland

**'A more inclusive
Bangladesh is a
wonderful goal.'**

